

Výročná správa za rok 2005

č. MK – 903/2006-700/1713

Organizácia: Slovenská národná galéria
Rezort: Ministerstvo kultúry SR
Typ hospodárenia: príspevková organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: Slovenská národná galéria (kinosála)
Riečna 1, 815 13 Bratislava

Čas konania verejného odpočtu: 19. 4. 2006 o 11.00 hod.

Výročná správa je na internetovej stránke MK SR:

www.culture.gov.sk/odpocety/odpocety.html

Výročná správa je na internetovej stránke organizácie: www.sng.sk

OBSAH

		strana
1.	Identifikácia organizácie	3
2.	Poslanie a strednodobý výhľad organizácie	4
3.	Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie	9
4.	Činnosti / produkty organizácie a ich náklady	9
5.	Rozpočet organizácie	11
6.	Personálne otázky	17
7.	Ciele a prehľad ich plnenia	20
8.	Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v roku 2005	35
9.	Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie	37

1. Identifikácia organizácie – Slovenská národná galéria

Názov: Slovenská národná galéria

Sídlo: Riečna 1, 815 13 Bratislava

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Forma hospodárenia: príspevková organizácia

Generálna riaditeľka: **PhDr. Katarína Bajcurová, CSc.**
Členovia vedenia: **PhDr. Alexandra Homol'ová**
riaditeľka Umeleckých zbierok, zástupkyňa gen. riaditeľky
Ing. Igor Ondrášik
riaditeľ Ekonomicko-prevádzkového centra
PhDr. Jana Bahurinská
riaditeľka Informačno-dokumentačného centra
Mgr. Vladimír Červenák
riaditeľ Centra pre marketing a vzťahy s verejnosťou do 26. 6. 2005
Mgr. Irena Kucharová
poverená vedením CMVV od 1. 7. 2005 – do 31. 10. 2005
Mgr. Gabriela Schultzová
riaditeľka Komunikačného centra od 1. 11. 2005
Mgr. Dušan Buran, PhD.
vedúci kurátor Zbierok starého umenia
Mgr. Alexandra Kusá, PhD.
vedúca kurátorka Zbierok moderného a súčasného umenia
Mgr. Dagmar Poláčková
vedúca kurátorka Zbierok architektúry, úžitkového umenia a dizajnu

Telefón: 02/54432081-2

Fax: 02/54433971

e-mail: info@sng.sk

adresa internetovej stránky organizácie: www.sng.sk

Hlavné činnosti SNG

SNG má nezastupiteľnú úlohu v oblasti **ochrany kultúrneho dedičstva ako aj tvorby kultúrnych hodnôt**, jej činnosť sa odohráva v troch základných rovinách. Je to:

1. tvorba kultúrnych hodnôt (akvizície – tvorba zbierok a ich odborné a vedecké spracovávanie);
2. uchovávanie kultúrnych hodnôt (starostlivosť o zbierkový fond, odborné deponovanie, konzervovanie a reštaurovanie, dokumentácia, starostlivosť o pamiatkové objekty);

3. sprístupňovanie (šírenie) kultúrnych hodnôt (expozície, výstavy, edičné výstupy, kultúrno-výchovné a kultúrno-spoločenské podujatia, špecializované programy pre verejnosť, rôzne vekové a profesijné skupiny návštevníkov).

- Správa, starostlivosť a ochrana zbierkového fondu
- Akvizičná činnosť
- Dokumentácia a evidencia zbierkového fondu
- Vedecko-výskumná činnosť
- Expozičná a výstavná činnosť
- Informačno-dokumentačná činnosť (činnosť knižnice, archívu a fotoarchívu)
- Odborno-metodická činnosť
- Edičná činnosť
- Marketingová činnosť
- Programová, kultúrno-spoločenská činnosť
- Výchovno-vzdelávacia činnosť

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

2.1. Poslanie

Slovenská národná galéria je vrcholnou štátnou, zberateľskou, vedeckou, metodickou a kultúrno-výchovnou inštitúciou v oblasti galerijnej činnosti na Slovensku. Základným poslaním SNG je cieľavedome a systematicky zhromažďovať, odborne spracovávať, ochraňovať, dokumentovať, sprístupňovať a kultúrno-výchovne využívať diela všetkých disciplín výtvarného umenia domáceho a zahraničného pôvodu jednotlivých historických období a súčasnosti s prihliadnutím na diela národnej kultúry (z článku I zriaďovacej listiny SNG). Svojou zberateľskou, výskumnou, výstavnou a expozičnou činnosťou pokrýva nielen celú škálu výtvarných druhov a žánrov, ale aj rozsiahly časový prierez vývoja výtvarného umenia Slovenska od obdobia ranej gotiky po súčasnosť, súčasťou SNG je aj zbierka starého európskeho umenia. Zbierkový fond SNG predstavuje cca 55.000 zbierkových predmetov, z ktorých mnohé sú súčasťou národného kultúrneho dedičstva. SNG tak plní nezastupiteľnú úlohu vo sfére ochrany a starostlivosti o pamiatky hnutelného ale aj nehnuteľného kultúrneho dedičstva (dva objekty SNG sú národné kultúrne pamiatky). SNG je strážkyňou a opatrovatelkou národného kultúrneho bohatstva v oblasti historickej ako aj modernej a súčasnej výtvarnej kultúry.

2.2. Strednodobý výhľad rozvoja SNG

Podobne ako v predchádzajúcom roku situáciu SNG naďalej určovala skutočnosť, že inštitúcia nemohla výstavne a expozične využívať veľkú časť svojich výstavných priestorov v Bratislave, moderná prístavba Vodných kasární (tzv. premostenie) a Esterházyho palác, (kde prebiehala rekonštrukcia), a musela pokračovať v redukovanej verzii dramaturgie expozícií a výstav. V polovici roka 2005 bol po rekonštrukcii verejnosti sprístupnený objekt Esterházyho paláca. Slovenská verejnosť tak získala objekt s adekvátnymi podmienkami na vystavovanie umeleckých diel vyhovujúcimi európskym štandardom. Odborná a projektová činnosť v rekonštruovanom priestore bola daná mottom: *SNG – nové priestory, nové koncepcie, nové výstavné stratégie.*

Pri riešení dlhotrvajúcej nevyhovujúcej, kritickej funkčnej a priestorovej situácie, vedenie SNG sa rozhodlo v strednodobom horizonte realizovať investičný **zámer rekonštrukcie a**

modernizácie resp., dostavby existujúceho areálu SNG schválený vládou SR (2002) a Ministerstvom kultúry SR ako zriaďovateľom SNG.

Cieľom rekonštrukcie a modernizácie SNG je vytvoriť:

- moderné, komplexné a multifunkčné galerijné pracovisko, ktoré by zodpovedalo aktuálnym svetovým trendom muzeálnej prezentácie umeleckých diel návštevníkom odborného a laického spektra, s vytvorením centra komunikácie, poznávania a vzdelávania prostredníctvom všetkých druhov a žánrov vizuálnych umení;
- moderné centrum umenia, ktorým sa umožní posilniť, prehĺbiť a skvalitniť múzejno-galerijný charakter inštitúcie s pôsobením na návštevníka a verejnosť vo všetkých jej relevantných oblastiach odborných a obslužných činností: akvizícia – tvorba zbierok, umelecko-historické spracovanie a interpretácia zbierok a ich prezentácia verejnosti, dokumentácia zbierkových predmetov, starostlivosť o zbierky a ich umiestnenie v depozitároch, ochrana a bezpečnosť zbierok, reštaurovanie zbierok, digitálny register zbierok, archív výtvarného umenia, knižnica, metodická a výchovno-vzdelávacia činnosť, zároveň uviesť a presadiť do života nový systém vzťahov s verejnosťou, formou interaktívneho, kultúrno-výchovného a výchovno-vzdelávacieho programu práce s návštevníkom, najmä s mládežou na báze najnovších technológií a metód galerijnej prezentácie umeleckých diel.

Účel a poslanie realizácie investičného zámeru:

Realizovať najvhodnejšiu koncepciu komplexného architektonického, tvarového, dispozično-prevádzkového, technologického a materiálového riešenia areálu SNG so zachovaním a posilnením celistvosti areálu SNG a jeho jednotlivých objektov t.j. Esterházyho palác, Vodné kasárne, tzv. premostenie, administratívna budova depozitáre a dokumentačné centrum.

Vytvoriť bezkolíznou prevádzku areálu logickým usporiadaním funkcií v areáli a v jednotlivých objektoch a v ich priestoroch tak, aby nedochádzalo k ich vzájomnému kríženiu. Esterházyho palác, Vodné kasárne, tzv. premostenie a priestory pod premostením ponechať expozičným a výstavným funkciám a aktivitám určeným výlučne pre návštevníkov. Umožniť variabilné členenie a flexibilné využívanie výstavných priestorov.

Využiť všetky jestvujúce priestorové rezervy areálu s cieľom intenzifikácie funkčného využitia existujúceho stavebného fondu tak, aby sa do budúcnosti ponechala možnosť ďalšieho, aj extenzívneho rozvoja areálu.

Optimalizovať zásahy do existujúcej stavebnej štruktúry s maximálnym účinkom nápravy nedostatkov areálu a jeho objektov.

Vytvoriť jednotiaci architektonický výraz areálu (tzv. Dedečkovho stupňa a Vodných kasární) popri zachovaní pôvodného autonómneho výrazu jednotlivých objektov.

Zásadnou zmenou oproti prvému stavebnému zámeru rekonštrukcie a modernizácie SNG, ktorý schválila vláda SR (2002) je **vytvorenie osobitného objektu depozitárov** pre odborné skladovanie galerijných zbierkových predmetov. Po roku 2002 totiž dvakrát nastalo akútne ohrozenie súčasných depozitárov nachádzajúcich sa v suteréne pod premostením vrchnými a spodnými vodami (blízkosť rieky Dunaj). Pri havárii potrubia na Rázusovom nábřeží v októbri 2004 došlo k vrchnému zatopeniu depozitárov a následne k poškodeniu časti umeleckých diel. Z týchto dôvodov je umiestnenie depozitárov v suterénnych priestoroch striktne nevhodné (resp. môžu tam byť len čiastočné depozitáre pre diela v materiáloch, ktoré nepoškodí voda, napr. bronz.). Tento problém spôsobil aj dodatočné rozšírenie investičného zámeru.

SNG v máji 2005 vypísalo formou verejného obstarávania Súťaž návrhov pre predmet obstarania *Rekonštrukcia a modernizácia areálu SNG*. Následne po vyhodnotení výsledkov súťaže poverilo víťaza súťaže, spoločnosť Architekti B.K.P.Š. s r.o. Bratislava, ďalším rozpracovaním horeuvedeného investičného zámeru do architektonicko-funkčnej osnovy v zmysle víťazného súťažného návrhu.

Hlavnými zásadami ďalšieho riešenia rekonštrukcie a modernizácie areálu SNG sú nasledovné ideové východiská:

- podoba areálu SNG už nepotrebuje žiadne ďalšie impozantné gesto;
- je potrebné objaviť a sceliť nejestvujúce, skryté alebo rozvrátené funkčné a priestorové vzťahy vo vnútri areálu navzájom, ale aj voči susediacim priestorom centra mesta;
- racionálne upraviť a zmeniť iracionálny vzťah torza Vodných kasární a torza Dedečkovho zamýšľaného súboru potenciálom nových súvislostí, ktoré tento vzťah určite obsahuje. Východiskom hľadania tohto potenciálu sú neodkryté možné vzťahy medzi mestskými priestranstvami (ohraničené plochy s oblohou), ktoré vznikli vkladáním či odoberaním stavebných objemov galérie a okolitých stavieb v nánosoch desaťročí. Striedanie vnútorných a otvorených priestorov galérie je akoby otlakom priestorovej a funkčnej podoby hustého rastlého centra mesta;
- principiálnou potrebou areálu je vytvorenie nejestvujúcich vzťahov orientovaných na centrum starého mesta. Parter súboru galérie má byť súčasťou prirodzených prepojení tohto miesta – je cieľom alebo len súčasťou pešej trasy;
- galéria sa má stať otvorenou – pozývajúcou inštitúciou.

Etapizácia investičného zámeru:

Tento zámer celkovej rekonštrukcie, modernizácie a dostavby areálu SNG je rozvrhnutý do 3 celkov z hľadiska etapizácie výstavby. Zámerom je, aby v priebehu každej z týchto realizovaných etáp bola časť expozičných priestorov sprístupnená verejnosti a teda samostatne fungujúca i za cenu istých dočasných provizórií. Tieto etapy sú zoradené podľa urgentnosti potreby prestavby a rekonštrukcie a to z hľadiska stavebno-technických a funkčne prevádzkových:

- **prvá etapa** zahŕňa rekonštrukciu a obnovu objektu premostenia a prestavbu suterénu pod premostením. Súčasťou tejto etapy je aj vybudovanie príslušných vnútorných rozvodov sietí resp., prestavba strojovní podmienujúcich chod nového celku i jeho postupnej prestavby;
- **druhá etapa** zahŕňa rekonštrukciu a prestavbu Vodných kasární a výstavbu nového objektu – centrálného depozitára. Súčasťou tejto etapy je aj rekonštrukcia nádvorí a vytvorenie sklenej akustickej steny medzi nádvorím a tangujúcou komunikáciou;
- **tretia etapa** zahŕňa rekonštrukciu administratívnej budovy a prestavbu a nadstavbu dnešnej knižnice na expozičné priestory. Jej súčasťou je aj uzatvorenie priestoru dnešného amfiteátra a vybudovanie novej viacúčelovej haly.

Strategickým zámerom do budúcnosti je dokompletovanie areálu dostavbou ďalšieho expozično-spoločenského krídla na časti dnešného parkoviska, ktoré by svojim priechelím komponovalo tento priestor na podobu nového galerijného námestia ako nástupného mestského pred priestoru smerom z centra a od budúcej zástavby v západnom smere na nábreží.

Vedenie SNG si vytýčilo **rozvojový model** duchovne "novej SNG", ktorý by mal zodpovedať súčasným predstavám o funkciách a činnostiach galérie ako múzea umenia 21. storočia, ktoré sa stáva "interaktívnym centrom komunikácie" a jeho zameranie a úlohy sú oveľa širšie a komplexnejšie ako pred niekoľkými desaťročiami.

Prioritami strednodobého rozvoja SNG sú:

- **dosiahnutie európskeho štandardu pre vystavovanie umeleckých diel**
- **vytvorenie nových depozitárnych priestorov pre umelecké diela**
- **rozšírenie a vytvorenie dokumentačného centra (priestorov pre archívne a knižničné fondy)**

V rámci "rozvojového" modelu SNG (pracovný názov **3G+I**), je v existujúcom bratislavskom areáli možné riešiť priestory pre:

Galériu starého umenia (Vodné kasárne)

Galériu moderného a súčasného umenia, resp. umenia 20. storočia (premostenie, Esterházyho palác)

Galériu architektúry, úžitkového umenia a dizajnu – priestory navrhujeme vytvoriť v priestoroch súčasného parkoviska v areáli SNG (perspektívna etapa dostavby areálu).

Galériu insitného umenia (dnes jej slúži objekt Schaubmarovho mlynu v Pezinku) perspektívne osamostatniť a premeniť na neziskovú organizáciu.

V strednodobom časovom horizonte (v súlade s ďalším postupom etapizácie rekonštrukcie a modernizácie SNG) bude potrebné postupnými krokmi založiť model SNG, ktorý by pod silnou značkou (značka SNG má svoj historický a kultúrno-spoločenský a reprezentatívny rozmer nielen smerom dovnútra ale aj do zahraničia) uvádzal silnú inštitúciu, v rámci ktorej by mohli samostatne fungovať špecializované zbierky, "domy" alebo pracoviská – galérie starého umenia, moderného a súčasného umenia, úžitkového umenia a architektúry. Práve tento model SNG by akceptoval aj širšie celospoločenské potreby reorganizácie galerijného a muzeálneho života a prirodzené dobudovanie ich siete. Predovšetkým by saturoval historickú neexistenciu určitého typu špecializovaných muzeálnych inštitúcií. SNG. Dnes je málo reálne a pravdepodobné založiť múzeá na "zelenej lúke" (UMPRUM múzeá vznikali v Európe už v 19. storočí a dnes je funkcia obdobných múzeí už iná) a nájsť pre ne nové "rozpočtové kapitoly" v rezorte kultúry. SNG totiž historicky nesuplovala funkciu múzea súčasného umenia, úžitkového umenia a architektúry, ale tieto funkcie v historickom vývoji generovala a stala sa ich nositeľkou (zbierky súčasného umenia, úžitkového umenia, architektúry tvoria integrálnu súčasť jej zbierkových fondov, ktoré sú dodnes, podľa finančných možností, rozvíjané).

Navyše, súčasným celosvetovým trendom nie je parcelovanie múzeí a zbierok, ale ich posilňovanie pod zavedenou historickou značkou, nie delenie výtvarného umenia na jednotlivé druhy (synkretizmus jednotlivých druhov a disciplín je ostatne najcharakteristickejšou črtou vývoja už od minulého storočia, nastáva aj pohyb v sebaidentifikácii jednotlivých disciplín – napr. umelecká fotografia sa stala disciplínou voľného, nie tzv. aplikovaného umenia) v prezentačnej a expozičnej rovine, ale ich spájanie, prelínanie, vzájomná konfrontácia a komparácia, t. z. prezentácia vizuálneho umenia, resp. vizuálnej kultúry ako jedného rôznofarebného a rozmanitého celku.

2. 3. Prioritné úlohy v strednodobom horizonte

- začať so stavbou Rekonštrukcia a modernizácia areálu SNG (na základe uznesenie vlády SR č. 846/2002 zo dňa 7. 8. 2002 k súhlasu na začatie stavby rekonštrukcia a modernizácia areálu SNG v Bratislave) – bez vyriešenia súčasnej kritickej problematiky – havarijného stavu a nevhodnosti expozičných, prezentačných a prevádzkových podmienok budov SNG nebude možné realizovať nový model SNG, ale ani uviesť inštitúciu na štandardnú európsku úroveň;
- pripraviť projektovú dokumentáciu a následne realizáciu účelnej rekonštrukcie a modernizácie tzv. Dedečkovho stupňa areálu SNG v rámci schválenej etapizácie;
- ďalej pracovať na koncepcii výhľadového lokálneho programu a obsahom zameraní jednotlivých expozičných priestorov a budov (pre staré umenie Slovenska, staré európske umenie, moderné a súčasné umenie, úžitkové umenie a architektúru, grafiku, kresbu, fotografiu, nové média) v existujúcom areáli;
- profilovať, špecializovať, personálne dobudovať tri základné zbierky – Zbierku starého umenia, Zbierku moderného a súčasného umenia, Zbierku architektúry, úžitkového umenia a dizajnu, ktoré sa v roku 2005 osamostatnili v rámci novej organizačnej štruktúry SNG, (funkcie troch vedúcich kurátorov, čím došlo k oddeleniu manažérskeho riadenia od ideovo-umeleckého s perspektívou osamostatnenia zbierok pod značkou SNG);

- posilňovať, prehĺbovať a skvalitňovať múzejno-galerijný charakter inštitúcie vo všetkých relevantných oblastiach odborných a obslužných činností (akvizícia, umeleckohistorické spracovanie, interpretácia a dokumentácia zbierkových predmetov, starostlivosť o zbierky a ich umiestnenie v depozitoch, ochrana a bezpečnosť zbierok, reštaurovanie, digitálny register zbierok, archív, knižnica, metodická a výchovno-vzdelávacia činnosť);
- vo vedecko-výskumnej činnosti a výstavnej dramaturgii pokračovať v príprave, rozpracovaní a realizácii projektov dlhodobého cyklu *Dejiny slovenského výtvarného umenia* (19. storočie, Renesancia – 2008/09; Pravek, starovek, raný stredovek – 2010); mapovať väčšie časové a problémové úseky vývoja slovenského umenia (Slovenské výtvarné umenie dvadsiaty a tridsiaty rokov, štyridsiaty, päťdesiaty rokov, umenie osemdesiaty a deväťdesiaty rokov, 2007 a ďalej), spracovávať monografie významných umelcov, problémové a interpretačné, trans-historické kurátorské projekty;
- iniciovať, rozvíjať a uplatňovať nové, aktuálne kurátorské prístupy a stratégie vo výstavnej a expozičnej činnosti;
- začleniť umenie 20. storočia (všetky druhy a žánre) do štruktúry stálych expozícií SNG v Bratislave;
- programovo, podľa finančných možností inštitúcie, ďalej budovať a rozširovať jej zbierkový fond na základe vyhodnocovania štruktúry zbierkových fondov a ich historických rezíduí, uskutočňovať tzv. záchranný nákup umeleckých diel;
- pokračovať v rozvíjaní relevantných zahraničných kontaktov s partnerskými inštitúciami (predovšetkým v stredo európskom priestore vo vzťahu k susediacim krajinám), pripravovať spoločné medzinárodné projekty;
- pokračovať v odbornom spracovávaní zbierkových fondov SNG, pokračovať vo vydávaní vedeckej ročenky SNG Galéria a vedeckého spracovávaní zbierkových predmetov formou edície Fontes;
- zabezpečovať dokumentáciu zbierok SNG na báze moderných informačných technológií, ich spracovanie v elektronickej podobe vrátane digitalizácie zbierkových predmetov; pokračovať v budovaní, spracovávaní a sprístupňovaní informácií v Archíve výtvarného umenia, Knižnici SNG, Galerijnom a informačnom centre; rozvíjať vecné koordinačné a metodické pôsobenie vzhľadom k sieti existujúcich regionálnych galérií na Slovensku; pokračovať v realizácii projektu Centrálnej evidencie diel výtvarného umenia v zbierkach galérií a múzeí na Slovensku (CEDVU);
- zabezpečovať dokumentáciu zbierok SNG na báze moderných informačných technológií, ich spracovanie v elektronickej podobe vrátane digitalizácie zbierkových predmetov; pokračovať v budovaní, spracovávaní a sprístupňovaní informácií v Archíve výtvarného umenia, Knižnici SNG, Galerijnom informačnom centre; rozvíjať vecné koordinačné a metodické pôsobenie vzhľadom k sieti existujúcich regionálnych galérií na Slovensku; pokračovať v realizácii projektu Centrálnej evidencie diel výtvarného umenia v zbierkach galérií a múzeí na Slovensku (CEDVU);
- na základe vládou prijatých strategických dokumentov, ktoré podčiarkujú oblasť informatizácie a digitalizácie ako jeden z kľúčových faktorov rozvoja spoločnosti, venovať pozornosť ďalšiemu rozvoju projektov *informatizácie, digitalizácie, archivácie a prezentácie zbierok, fondov, činností SNG* s cieľom sprístupniť digitálny obsah prostredníctvom portálu SNG a následne pripravovaného portálu kultúry. Tento portál má ambíciu stať sa súčasťou Európskeho portálu kultúry a Európskej digitálnej knižnice;
- na základe analýzy a strategického plánu digitalizácie realizovať masívnu digitalizačnú kampaň (zbierkové predmety, fondy, digitálne záznamy výstav, podujatí atď.) s cieľom prezentácie a dlhodobej archivácie digitálneho obsahu;
- kvalitne spracovanými projektmi sa uchádzať sa o získanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EU 2007-2013 – špecifická priorita 2.2 Rozvoj elektronických služieb,

obsahu, zručnosti a infraštruktúry pre verejnú správu (Digitalizácia galerijných zbierkových predmetov SNG a ostatných galérií v SR, fondov Archívu výtvarného umenia SNG a katalógov knižničného fondu knižnice SNG; dlhodobá archivácia digitálneho obsahu, prezentácia SNG prostredníctvom portálu SNG; dobudovanie internetovej a intranetovej infraštruktúry v SNG; dlhodobá archivácia zdigitalizovaných objektov; licencie SW pre projekt CEDVU pre zbierkotvorné galérie v SR).

- programovo pokračovať v posilňovaní značky SNG a pozitívneho imidžu inštitúcie smerom k odbornej a laickej verejnosti, rozvíjať a prehĺbovať nový marketingový systém vzťahov s verejnosťou, propagačný a výchovno-vzdelávací program práce s návštevníkom, najmä s mládežou (program Kultúrny poukaz), dotvárať potrebné spektrum činností jednotlivých oddelení a referátov CMVV (lektorské výklady, animačné programy, etc.).

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

Organizácia nemala na rok 2005 uzavretý kontrakt s Ministerstvom kultúry SR v zmysle uznesenia vlády SR č. 1067 zo dňa 20. 12. 2000.

4. Činnosti / produkty organizácie a ich náklady

Tabuľka č. 4.1

(v tis. Sk)

Činnosti/produkty organizácie:	Náklady * na činnosť /produkty celkom	Náklady kryté z:		
		Bežného transferu	Tržieb a výnosov	Iných zdrojov **
a	1	2	3	4
Akvizičná činnosť	1.940	1.856	84	
Správa, starostl., ochrana zbier. fondu	4.340	3.592	748	
Expozičná a výstavná činnosť	25.706	22.895	2.811	
Informačno-dokumentačná činnosť	4.710	4.175	535	
Edičná činnosť	4.858	4.462	190	206
Ostatné činnosti /x/	44.820	42.007	1.373	12
SPOLU	86.374	78.987	5.741	218

Pozn.: * Náklady na činnosť/produkty v sebe zahŕňajú priame a nepriame náklady, kde nepriame náklady sme prerátali pomerne na počet pracovníkov, vykonávajúcich vyššie uvedené činnosti

/x/ ostatné činnosti v sebe zahŕňajú:

- vedecko-výskumnú činnosť
- odbornu-metodickú činnosť
- marketingovú činnosť
- činnosť ekonomicko-prevádzkového centra
- programovú, kultúrno-spoločenskú činnosť
- výchovno-vzdelávaciu činnosť

**Iné zdroje – prijaté od iných subjektov, formou daru alebo grantu.

Dátum: 11.2.2006

Spracovali: I. Kováčová, ing. A. Vaňurová

V tabuľke 4.2 sú uvedené najväčšie domáce a zahraničné projekty a prehľad nákladov na ich realizáciu, čerpaných z bežného transferu.

Tabuľka č. 4.2

(v tis. Sk)

Činnosti/produkty organizácie:	Náklady * na činnosť /produkty celkom	Náklady kryté z:		
		Bežného transferu	Tržieb a výnosov	Iných zdrojov**
a	1	2	3	4
Stále expozície	1.450	1.450		
Slovenský mýtus	1.793	1.793		
Znovuobjavené súvislosti	1.300	1.300		
Mária Bartuzsová	505	505		
Koloman Sokol – Maďarsko	500	500		
Bienále Benátky 2005 – Taliansko	2.000	2.000		
NO CODE – Taliansko	200	200		
Jozef Jankovič – Brusel	247	247		
Metamorfózy média – Bulharsko	206	206		
Cyprián Majerník – Praha	60	60		
Roman Ondák, Tate Modern, Londýn	500	500		

V nasledujúcej tabuľke uvádzame vybrané výkonové ukazovatele charakterizujúce hlavné činnosti SNG.

Tabuľka č. 4.3 Vybrané výkonové ukazovatele za rok 2005 a porovnanie s rokom 2004

Ukazovateľ	2004	2005	Index (2/1)
a	1	2	3
Zbierkové predmety v správe SNG na konci roka	55.750	56.155	1,0
Počet stálych tematických expozícií	13	13	1,0
Počet vlastných výstav realizovaných v SR	19	15	0,8
Počet výstav usporiadaných v zahraničí	6	8	1,3
Počet výstav dovezených zo zahraničia	5	3	0,6
Počet návštevníkov na výstavách a expozíciách	147.820	72.019	0,5
Prednášky a iné kultúrne aktivity	840	2.943	3,5
Edičná činnosť galérie – počet titulov spolu	26	23	0,9
Reštaurované diela vlast. pracovníkmi	73	154	2,1
Počet knižničných jednotiek	95.378	96.194	1,0

5. Rozpočet organizácie

Tabuľka č. 5.1

v tis. Sk

	Ukazovateľ	Skutočnosť 2004	Schválený rozpočet 2005	Upravený rozpočet 2005	Skutočnosť 2005	Z toho z transferu	% čerpania 4:3
a	b	1	2	3	4	5	6
B e ž n ý t r a n s f e r	Výnosy spolu (6.)	84.457	70.000	83.987	86.820	78.987	103
	Z toho:						
	Prevádzková dotácia (691)	66.839	65.000	78.987	78.987	78.987	100
	Tržby za predaj (601+602)	6.869	5.000	5.000	5.741	–	115
	Z toho Tržby z prenájmu	3.503	3.000	3.000	2.441	–	81
	Iné ostatné výnosy a tržby (649 + 651)	8.729	–	-	253	–	–
	Náklady spolu (5.)	92.027	70.000	83.987	86.374	78.987	103
	Z toho:						
	Spotrebované nákupy (50)	12.195	10.650	15.254	13.224	13.224	87
	Služby (51)	16.987	5.703	12.703	14.425	14.425	114
	Z toho: Reprezentačné (513)	100	100	100	100	100	100
	Osobné náklady (52)	43.098	42.697	44.080	46.341	39.693	105
	Z toho: Mzdové náklady (521)	30.464	30.783	31.900	32.600	28.800	102
	Dane a poplatky (53)	507	100	1.000	603	603	60
	Ostatné náklady (54)	955	250	350	442	442	126
	Odpisy, predaný majetok, rezervy.. (55)	18.285	10.600	10.600	10.841	10.600	102
	Z toho: Odpisy N a HIM (551)	10.713	10.600	10.600	10.841	10.600	102
Hospodársky výsledok (+/-)	-8.413			+ 446			
Nákup NIM a HIM – spolu				36.121	16.089		
Z toho menovite:							

Výpočtová technika				649	600	
EP- interiéry				2.895	2.880	
St. exp.- vitríny				374	374	
St. exp. - prístroje				186	186	
Zvuková technika				70		
Zabezpeč. technika				661		
Rekonšt. areálu SNG				28.781	9.549	
Zbierkové predmety				2.505	2.500	

Dátum:10.2.2005

Spracovala: ing. A. Vaďurová

Rozpisom záväzných ukazovateľov ŠR pre rok 2005 č. MK – 1273/2005 – 700/2115 dostala SNG pridelených na bežnú činnosť organizácie **65.000 tis. Sk.**

Limit na reprezentačné účely bol stanovený vo výške 100 tis. Sk a limit zamestnancov – ako orientačný ukazovateľ – 189 osôb.

SNG si na rok 2005 naplánovala získať tržby vo výške 5.000 tis. Sk. Po ich zohľadnení do plánovaného rozpočtu bol celkový schválený rozpočet na činnosť SNG pre rok 2005 vo výške 70.000 tis. Sk

V priebehu roka 2005 bolo uskutočnených 21 rozpočtových opatrení, pri ktorých bol priebežne účelovo upravovaný rozpočet bežných výdavkov SNG na sumu **78.987 tis. Sk**.

1. Rozpočtové opatrenie č. 1 - projekty na kultúrne aktivity na rok 2005

vo výške + **8.240 tis. Sk**, a to:

Podpora kultúrnych aktivít /podprogram 08T0103/

- Mária Bartuszová – výstava 500 tis. Sk
- Stále expozície zbierok – výstava 1.440 tis. Sk
- Výstavný projekt: Slovenský mýtus 1.800 tis. Sk
- Cyklus výstav: Znovuobjavené súvislosti 1.300 tis. Sk
- Bienále Benátky 2005 – prevádzkové náklady na pavilón 500 tis. Sk

Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí /podprogram 08T0104/

- Súčasné maliarstvo krajín V4 500 tis. Sk
- Sochárske dielo M. Bartuszovej – reinkštalácia (Česko) 200 tis. Sk
- 51. Bienále Benátky 2005 – Taliansko 2.000 tis. Sk

2. Rozpočtové opatrenie č. 3 – podpora kultúrnych aktivít v zahraničí /podprogram 08T0104/ vo výške + **968 tis. Sk**, a to:

- Spätná preprava exponátov z výstavy v Sao Paolo 218 tis. Sk
- Mesiac SR v Toskánsku (Taliansko) – výstava 250 tis. Sk
- Súborná výstava diela K. Sokola – (Maďarsko) 500 tis. Sk

3. Rozpočtové opatrenie č. 5 – podpora kultúrnych aktivít /podprogram 08T0103/ vo výške + **50 tis. Sk**, a to:

- Nákup knižných fondov 50 tis. Sk

4. Rozpočtové opatrenie č. 8 - podpora kultúrnych aktivít v zahraničí /podprogram 08T0104/ vo výške – **250 tis. Sk**, a to:
 - Mesiac SR v Toskánsku – zrušenie projektu - 250 tis. Sk
5. Rozpočtové opatrenie č. 9 – podpora kultúrnych aktivít v zahraničí /08T0104/ vo výške + **240 tis. Sk**, a to:
 - Výstava diela J. Jankoviča v Bruseli 240 tis. Sk
6. Rozpočtové opatrenie č. 10 – zmena účelu pridelených prostriedkov
7. Rozpočtové opatrenie č. 11 – zvýšenie záväzných ukazovateľov o **+1.028 tis. Sk**, a to:
 - Bežné výdavky celkom 1.028 tis. Sk
 - Z toho mzdy, platy, služobné príjmy – 610 762 tis. Sk
8. Rozpočtové opatrenie č. 12 – zníženie KV a navýšenie BV o sumu **+400 tis. Sk**
 - Financovanie súťaže návrhov Rekonštrukcia areálu SNG 400 tis. Sk
9. Rozpočtové opatrenie č. 14 – podpora kultúrnych aktivít v zahraničí /08T0104/ navýšenie o sumu + **270 tis. Sk**, a to:
 - Bulharsko – Metamorfózy média 270 tis. Sk
10. Rozpočtové opatrenie č. 15 – podpora kultúrnych aktivít v zahraničí /08T0104/ navýšenie o sumu + **60 tis. Sk**
 - C. Majerník – Praha 60 tis. Sk
11. Rozpočtové opatrenie č. 16 – podpora kultúrnych aktivít / 08T0103/ - navýšenie o sumu + **300 tis. Sk**
 - zabezpečenie transportu umeleckých diel Štefana Schwartza zo Švajčiarska 300 tis. Sk
12. Rozpočtové opatrenie č. 17 – zvýšenie záväzných ukazovateľov /08S0106/ - navýšenie bežných výdavkov + **886 tis. Sk**
 - Dopad zákona 595/2003 Z. z. o dani z príjmov a zákona 282/2004 Z.z. o miestnych daniach 886 tis. Sk
13. Rozpočtové opatrenie č. 18 – podpora kultúrnych aktivít v zahraničí /08T0104/ - navýšenie rozpočtu o sumu + **440 tis. Sk**
 - Realizácia výstavy Romana Ondáka v Tate Modern v Londýne 440 tis. Sk
14. Rozpočtové opatrenie č. 19 – zvýšenie záväzných ukazovateľov /08S0106/ - navýšenie bežných výdavkov + **355 tis. Sk**
 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV (610) 355 tis. Sk
15. Rozpočtové opatrenie č. 20 - zvýšenie záväzných ukazovateľov /08S0106/ -

navýšenie bežných výdavkov + **1.000 tis. Sk**

- Dofinancovanie prevádzkových nákladov

1.000 tis. Sk

Týmito úpravami záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2005 sa zvýšila suma pridelených bežných transferov pre SNG o sumu 13.987 tis. Sk.

Rozpočtové opatrenia č. 2,4, 6,7,12 a 21 sa týkali kapitálových výdavkov.

SNG obdržala v roku 2005 príspevok na činnosť (po rozpočtových opatreniach) vo výške **78.987** tis. Sk.

Z toho účelovo určené prostriedky boli pridelené vo výške **10.318** tis. Sk, a to na podporu

- kultúrnych aktivít v podprograme 08T0103 v sume 6.390 tis. Sk
- kultúrnych aktivít v zahraničí v podpr. 08T0101 v sume 3.928 tis. Sk

Program	Projekt	Rozpočet v tis.	Čerpanie v Sk	Rozdiel v Sk
08T0103	Akvizície knižných fondov	50	51.068,07	+1.068,07
domáce	Mária Bartuzsová	500	504.948,20	+4.948,20
	Stále expozície	1.440	1.449.648,28	+9.648,28
	Slovenský mýtus	1.800	1.793.259,60	- 6.740,40
	Znovuobjavené súvislosti	1.300	1.300.201,55	+ 201,55
	Bienále Benátky – pavilón	500	500.000,00	0
	EP – interiéry	500	500.668,50	+ 668,50
	Schwartz – Švajč.– transport	300	300.095,06	+ 95,06
08T0104	Sao Paolo	218	215.856,00	-2.144,00
Zahraničné	K. Sokol – Maďarsko	500	500.137,38	+ 137,38
	NO CODE – Taliansko	200	200.152,90	+ 152,90
	Bienále Benátky 2005	2.000	1.988.229,05	-11.771,00
	J. Jankovič – Brusel	240	246.771,20	+6.771,20
	Metamorf. média – Bulh.	(270) 210	205.656,10	- 4.343,90
	C. Majerník – Praha	60	59.000,20	- 999,80
	Roman Ondák – Londýn	(440) 500	500.000,00	0
KV				
08T0103	EP interiéry	2.880	2.893.539,60	+13.539,60
08T0103	Stále expozície – KV	560	560.780,56	+ 780,56
08S0106	Akvizície umel. Diel	2.500	2.504.791,00	+ 4.791,00
08T0105	CEDVU – VT – informat.	600	599.883,00	- 117,00
08S0106	Rekonštr. areálu – PD	19.834	9.549.155,00	- 10.284.845,00
08S0106	Zakúpenie diel A. Warhola	11.000	0	- 11.000.000,00

Finančné dary dostala SNG na tieto projekty:

- Národná banka Slovenska. 200.000,- Sk – stále expozície
- Národná banka Slovenska 120.000,- Sk – rekatalogizácia zb. fondov
- Kriváň, s.r.o. 12.000,- Sk – tvorivé dielne
- Tatra banka, a.s. 50.000,- Sk – publikácia o A. Votavovi

Kapitálové výdavky :

Rozpisovým listom č. MK –1949/2005/ 700/3336 zo dňa 7.2.2005 bol pridelený príspevok na kapitálové výdavky pre SNG v sume **30.000 tis. Sk** ako individuálne výdavky v programe 08S0106 na investičnú akciu č. 02021 – Rekonštrukcia areálu SNG – na vyhotovenie projektovej dokumentácie. Táto čiastka bola neskôr upravená – znížená o sumu – 10.166 tis. Sk na sumu **19.384 tis. Sk.** (RO č. 7/KV a RO č. 12/KV)

V júli 2005 bola realizovaná súťaž návrhov na výber spracovateľa projektovej dokumentácie na celú investičnú akciu “Rekonštrukcia a modernizácia areálu SNG”. Autori víťazného návrhu A – BKPS, s.r.o. Trnavská 61, 821 04 Bratislava začali realizovať kompletnú projektovú dokumentáciu celej investičnej akcie. V roku 2005 bola z pridenej sumy zrealizovaná čiastka 9.549.155,- Sk, zostávajúce prostriedky vo výške 10.284.845,- Sk boli v zmysle výnimky z časového použitia presunuté do roka 2006.

Rozpočtové opatrenie č. 2/KV nám zvýšilo rozpočet kapitálových výdavkov o **2.500 tis. Sk** účelovo určených na akvizície zbierkových predmetov, ktoré boli realizované v plnej výške.

Rozpočtovým opatrením č. 4/KV boli zvýšené kapitálové výdavky o sumu **3.440 tis. Sk.** Z toho 560 tis. Sk je účelovo určených na projekt “Stále expozície zbierok”, a to na obstaranie kapitálových aktív – nákup technických prístrojov a zariadení a suma 2.880 tis. Sk bola určená na interiérové vybavenie Esterházyho paláca v rámci jeho rekonštrukcie a modernizácie. Obidve pridelené sumy boli v plnej výške vyčerpané.

Rozpočtové opatrenie č. 6/KV prinieslo zvýšenie kapitálových prostriedkov o sumu **600 tis. Sk** účelovo určených na nákup výpočtovej techniky v rámci projektu CEDVU – centrálna evidencia diel výtvarného umenia v podprograme projekt informatizácie kultúry. Tieto prostriedky boli vyčerpané vo výške 599.883,- Sk.

Rozpočtovým opatrením č. 7/KV bola suma 30.000 tis. Sk na vyhotovenie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu a modernizáciu areálu SNG znížená o - **9.766 tis. Sk.**

Rozpočtovým opatrením č. 12/KV + BV bola suma pridelených kapitálových výdavkov znížená o – **400 tis. Sk** a o túto sumu boli navýšené bežné výdavky na financovanie súťaže návrhov pre investičnú akciu “Rekonštrukcia areálu SNG”.

Rozpočtovým opatrením č. 21/KV bol zvýšený rozpočet kapitálových výdavkov o sumu + **11.000 tis. Sk**, ktoré boli určené na nákup diel Andyho Warhola, ktorý bude zrealizovaný v roku 2006.

Spolu predstavuje upravený rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2005 sumu **37.374 tis. Sk**, čerpané boli vo výške **16.089.038,00 Sk**. Nedočerpaná suma 21.284.962,00 Sk bude použitá v roku 2006 – 11.000 tis. Sk na nákup diel A. Warhola a 10.284.845,00 Sk na

dofinancovanie projektovej dokumentácie investičnej akcie “Rekonštrukcia a modernizácia areálu SNG”

Čerpanie nákladov podľa účtovných skupín:

Účtovná skupina 50 – materiálové náklady – rozpočet – 15.254 tis. Sk
– skutočnosť - 13.224 tis. Sk

Účtovná skupina 51 – služby – rozpočet – 12.703 tis. Sk
– skutočnosť – 14.425 tis. Sk

v rámci tejto skupiny došlo k nárastu plnenia najmä v položke ostatné služby, kde sú zahrnuté všetky služby súvisiace s realizáciou projektov.

Účtovná skupina 52 – osobné náklady – rozpočet – 44.080 tis. Sk
– skutočnosť – 46.341 tis. Sk

Prekročenie osobných nákladov bolo vykryté tržbami organizácie.

Účtovná skupina 53 – dane a poplatky – rozpočet – 1.000 tis. Sk
– skutočnosť – 603 tis. Sk

Na dane a poplatky sme po úprave rozpočtu plánovali sumu 1.000 tis. Sk, (úprava BT opatrením MK SR na dopad zákona o dani z príjmu a dani z nehnuteľnosti), skutočné plnenie za rok 2005 bolo vo výške 603 tis. Sk. V tejto sume je zahrnutá daň z nehnuteľnosti vo výške 550 tis. Sk. Daň z príjmu vo výške 498 tis. Sk je zaúčtovaná na účte 591.

Účtovná skupina 54 – ostatné náklady – rozpočet – 350 tis. Sk
– skutočnosť – 442 tis. Sk

Prekročenie rozpočtovanej položky je spôsobené vyššími nákladmi na poistné z dôvodu realizácie zahraničných projektov a sú tu tiež zahrnuté poplatky Štátnej pokladnici.

Účtovná skupina 55 – odpisy HIM – rozpočet – 10.600 tis. Sk
– skutočnosť – 10.841 tis. Sk

Z tejto sumy finančne kryté boli odpisy vo výške 10.241 tis. Sk

Tržby za vlastné výkony a predaj služieb sme dosiahli celkom 5.741 tis. Sk, z toho

- **tržba zo vstupného** do expozícií (601) bola **Sk 1.560 tis.**,
- za predaj vlastných výrobkov cudzím odberateľom (601) **Sk 69 tis.**,
- **za prenájom nebytových priestorov** v Bratislave a na zámku vo Zvolene (602) sme dosiahli tržbu **Sk 2.441 tis.**,

- za vyhotovenie fotografií a zapožičanie diapozitívov a výtvarných diel a xeroxovanie odbornej literatúry pre študentov VŠVU a uvádzanie reklamného partnera v našich tlačovinách sme dosiahli tržbu Sk 1.671 tis.

Na ostatných výnosoch – účet 649 sú zaúčtované použité darované finančné prostriedky, bonus za odber pohonných hmôt od firmy Slovnaft a úhrada od poisťovne a Bratislavskej vodárenskej spoločnosti za škodu vzniknutú v roku 2004 zatečením priestorov depozitov z dôvodu vysokej hladiny rieky Dunaj.

Tržby sme plánovali pre rok 2005 vo výške 5.000 tis. Sk. Skutočnosť 5.741 tis. Sk znamená plnenie na 115 %, no v absolútnej hodnote sú nižšie ako v roku 2004 najmä z dôvodu uzavretia výstavných priestorov kvôli realizovanej rekonštrukcii Esterházyho paláca.

Slovenskej národnej galérii bol pre rok 2005 schválený rozpočet vo výške 65.000 tis. Sk. Po 21 rozpočtových opatreniach bol našej organizácii upravený rozpočet na sumu 78.987 tis. Sk - prevádzkové dotácie.

Slovenskej národnej galérii bol pre rok 2005 schválený rozpočet vo výške 65.000 tis. Sk.

Po 21 rozpočtových opatreniach bol našej organizácii upravený rozpočet na sumu 78.987 tis. Sk.

Skutočné náklady v SNG za rok 2005 predstavovali sumu 86.374 tis. Sk.

Výnosy z hlavnej činnosti organizácie celkom boli 86.820 tis. Sk.

Za obdobie roka 2006 je teda výsledkom hospodárenia organizácie **zisk vo výške + 446 tis. Sk.**

Na tento priaznivý výsledok mala vplyv okrem iného úspora energetických nákladov, ktorá spočíva v technickom zhodnotení objektu Esterházyho paláca, ktoré bolo ukončené v roku 2005 (zateplenie, prestrešenie átria, výmena plastových okien). Tiež došlo k čiastočnej úspore mzdových nákladov v súvislosti s uzavretím Esterházyho paláca (dočasné zníženie počtu dozorcov zbierok a strážnej služby).

6. Personálne otázky

Počet zamestnancov – stanovený MK SR pre rok 2005	189	
Skutočnosť za rok 2005	182	
Priemerný evidenčný stav zamestnancov počas rok 2005	189	
Evidenčný stav zamestnancov k 31.12.2005	198	100%
Z toho ženy	116	59%
Evidenčný stav zamestnancov podľa pracovísk k 31.12.2005:		
Bratislava	159	
Zvolen	20	
Strážky	9	
Ružomberok	7	
Pezinok	3	
Evidenčný stav zamestnancov podľa centier SNG		
Úsek generálneho riaditeľa (vrátane strážnikov a dozorcov)	61	31%
Centrum Umeleckých zbierok	38	19%
Informačno-dokumentačné centrum	11	6%
Centrum pre marketing a vzťahy s verejnosťou	11	6%

Ekonomicko-prevádzkové centrum (vrátane vysunutých pracovísk)	77	38%
Počet zamestnancov pracujúcich na skrátenej úväzok k 31.12.2005	26	13%
Priemerný prepočítaný stav zamestnancov SNG za rok 2005	182	
Zamestnanci v mimo evidenčnom stave	7	
Z toho: Materská dovolenka a rodičovská dovolenka	4	
Dlhodobé neplatené voľno	2	
Civilná vojenská služba	1	
Zamestnanci so ZPS k 31.12.2005	2	
so ZŤP k 31.12.2005	2	
Priemerne prepočítaný stav ZPS a ZŤP za rok 2005	2,2%	
Pracovné zaradenia zamestnancov k 31.12.2005		
Vedúci zamestnanci	23	12%
Odborní zamestnanci	68	34%
Administratívni zamestnanci	23	12%
Ostatní	84	42%
Priemerný dekrétový plat zamestnancov k 31.12.2005	12 995,-Sk/mesiac	
V roku 2005 bolo uzatvorených 55 pracovných pomerov ukončených 36 pracovných pomerov		
Štruktúra zamestnancov podľa vzdelania		
Vysokoškolské vzdelanie s vedeckou hodnosťou	9	5%
Vysokoškolské vzdelanie	47	24%
Úplné stredoškolské vzdelanie	105	53%
Stredné odborné vzdelanie	29	15%
Základné vzdelanie	8	4%
Veková štruktúra zamestnancov		
18 až 25 rokov	11	6%
26 až 30 rokov	14	7%
31 až 35 rokov	17	9%
36 až 40 rokov	23	11%
41 až 45 rokov	11	6%
46 až 50 rokov	34	17%
51 až 55 rokov	32	16%
56 až 60 rokov	32	16%
nad 60 rokov	24	12%

Organizačná štruktúra:

Slovenská národná galéria v zmysle Zriaďovacej listiny a Organizačného poriadku svoju činnosť zabezpečuje 5 hlavnými úsekmi s počtom 226 systemizovaných miest. K 31.12.2005 je obsadených 198 pracovných miest.

Úsek generálneho riaditeľa – počet systemizovaných miest 64 zamestnancov (vrátane zamestnancov OBO, dozorcov a strážnikov) počet obsadených pracovných miest 61.

- pod priamym vedením GR zabezpečuje plnenie úloh, ktoré patria do priamej pôsobnosti generálneho riaditeľa (Sekretariát GR, Referát zahraničných vzťahov, Kontrolný referát, Personálne oddelenie, Oddelenie bezpečnosti a ochrany).

Umelecké zbierky – počet systemizovaných miest 46, počet obsadených pracovných miest 38.

- centrum pripravuje a realizuje všetky činnosti, ktoré sú spojené s akvizičnou, vedecko-výskumnou, teoretickou a expertíznou, dokumentačnou, reštaurátorskou a prezentačnou činnosťou v súvislosti so zbierkovým fondom SNG (Sekretariát riad., Oddelenie kurátorov, Reštaurátorské ateliéry, Oddelenie depozitárov, akvizícií a správy zbierok, Výstavné oddelenie, Fotoateliér a fotoarchív).

Informačno-dokumentačné centrum – počet systemizovaných miest 14, počet obsadených pracovných miest 12.

- centrum buduje, spracováva, využíva a prezentuje informačno-dokumentačné a knižničné fondy z oblasti dejín a teórie výtvarného umenia, zabezpečuje metodicko-poradenské a koordinačné aktivity v oblasti galerijnej činnosti v SR (Galerijno-informačné centrum, Knižnica, Archív výtvarného umenia).

Komunikačné centrum – počet systemizovaných miest 15, počet obsadených pracovných miest 11.

- centrum navrhuje, plánuje, pripravuje a realizuje marketingové a komerčné činnosti, koordinuje a rozvíja vzťahy s verejnosťou, realizuje výchovno-vzdelávacie aktivity a plní funkciu programového, edičného a multimediálneho centra (Odd. pre marketing a vzťahy s verejnosťou, Odd. pre výchovu a vzdelávanie, Programové odd., Edičné odd., Odd. audiovizuálnej techniky a multimédií).

Ekonomicko-prevádzkové centrum – 87 systemizovaných miest (vrátane vysunutých pracovísk), obsadených pracovných miest 76.

- centrum vykonáva, zabezpečuje a riadi všetky ekonomicko-finančné a hospodársko-prevádzkové procesy v SNG. Zabezpečuje dodržiavanie zásad hospodárnosti a efektívneho využívania hmotných a finančných prostriedkov a zdrojov organizácie (Sekretariát riaditeľa, Odd. prevádzky, Odd. správy majetku, Ekonomické odd., Správa vysunutých pracovísk – SNG Zámok Zvolen, Kaštieľ Strážky, Galéria L. Fullu Ružomberok, Galéria insitného umenia Pezinok).

V roku 2005 bola zameraná práca na úseku personálnej práce na skvalitnenie vnútorných predpisov v oblasti pracovnoprávných vzťahov, skvalitňovania starostlivosti o zamestnancov a prístupu zamestnancov k pracovnej disciplíne.

V SNG prebieha priebežné vzdelávanie zamestnancov, ktoré reaguje na potreby praxe v dôsledku zmien legislatívy a za účelom prehľbovania vedomostí a získavania pracovných skúseností.

7. Ciele a prehľad ich plnenia

Hlavné ciele organizácie stanovuje zriaďovacia listina SNG a pre bežný rok boli rozpracované v schválenom pláne hlavných úloh organizácie. Ťažiskové, prioritné činnosti SNG sú orientované na nasledujúce činnosti:

A. Zbierkový fond

Akvízie

V roku 2005 realizovala SNG nákup výtvarných diel do svojich zbierkových fondov v rámci akvizičného programu na základe prerokovania v jednotlivých komisiách na tvorbu zbierok (5 zasadnutí v druhom polroku 2005).

Zbierky starého umenia boli obohatené o tri diela barokového umenia: dve rozmerné maľby z 18. storočia (Kľaňanie troch kráľov, Sv. František) a drevenú polychrómovanú plastiku Ukrižovaný Kristus z druhej polovice 18. storočia.

V *zbierkach moderného a súčasného umenia* bol doplnený tak ústredný súbor diel súčasného umenia s dôrazom na inštaláciu a nové médiá (diela R. Kočana, M. Moravčíka, D. Lehoček, E. Bindera, D. Tótha, M. Blaža, S. Masára, a ďalších) ako aj autorské kolekcie (S. Bubán, P. Meluzin); do zbierky fotografie boli zakúpené – dnes už kalsické diela – V. Malíka, I. Grossmanna, Ľ. Lauffovej, B. Puskailera a ďalších autorov.

Zbierky architektúry, úžitkového umenia, a dizajnu boli doplnené o diela M. Rudavskej, Z. Rudavskej, S. Fedorovej, P. Illa, Z. Zemanovej – Alexy, Z. Salamona, J. Chovana a ďalších.

Do zbierky insity boli zakúpené dve diela Z. Semeráka.

Celkovo bolo zakúpených **171 umeleckých diel** (celkovo 279 ks) v hodnote **2 497 479,- Sk.**

SNG tiež získala do svojich zbierok darom **66 umeleckých diel** (celkovo 68 ks) a rozsiahly súbor frotáží, monotypií, serigrafii, asambláží, temper a i. (727 ks) z pozostalosti Štefana Schwartz, získanej darom od umelcovej manželky žijúcej vo Švajčiarsku, ktorý je v súčasnosti v štádiu postupného spracovávaní a dokumentovania.

Do archívnych fondov Archívu výtvarného umenia SNG boli zakúpené archívne dokumenty v hodnote **7 000,- Sk.**

Rozpočtovým opatrením č. 21/KV bolo SNG pridelených 11 miliónov Sk, ktoré sú účelovo viazané na nákup kompletného portfólia **Campbell's Soup I. Andyho Warhola** z roku 1968 (realizácia akvizície v roku 2006).

Starostlivosť o zbierkové predmety

V roku 2005 zabezpečovalo Oddelenie depozitárov a správy zbierok predovšetkým úlohy spojené s jeho ťažiskovou činnosťou – akvizície, odborná dokumentácia, uloženie a ochrana zbierkových predmetov a deponátov v depozitároch SNG. Spracovávala sa bežná agenda súvisiaca s pohybom diel (interný pohyb, výpožičky), ich odborným spracovaním a reštaurovaním.

Celkovo bolo spracovaných **46 zmlúv o výpožičke** zbierkových predmetov (externých), z toho **8 zahraničných**, na základe zmlúv o výpožičke bolo zapožičaných **395** zbierkových predmetov SNG.

V súčinnosti s ostatnými oddeleniami (najmä s výstavným oddelením a reštaurátorskými ateliérmi) sa oddelenie podieľalo na príprave výstavných projektov na základe schváleného výstavného plánu SNG. V rámci interného pohybu bolo vydaných cca **1000** zbierkových predmetov na základe **124 príkazov na vydanie** zbierkových predmetov.

V závere roka 2004 došlo v súvislosti s rekonštrukčnými prácami v Esterházyho paláci k znefunkčneniu depozitára grafiky a kresby, ktorý bol v prvom polroku 2005 uzavretý a

odstavený z bežnej prevádzky; depozitár sa po realizácii čiastkovej revízie uviedol do prevádzky na jeseň 2005. Paralelne oddelenie spracovávalo podklady pre logistiku prípravy ďalšej fázy rekonštrukcie a modernizácie bratislavského areálu SNG. Vzhľadom na predpokladaný termín začatia stavby, ktorý je predbežne stanovený na september 2006, je do tohto termínu potrebné vyriešiť dočasné deponovanie zbierkového fondu maliarstva 20. storočia (depozitár v suteréne 1, viac ako 4000 zbierkových predmetov). V posledných mesiacoch roka 2005 preto SNG začala riešiť problém vyhľadania vhodného náhradného priestoru – dočasného depozitára, ktorý by splňal podmienky na dlhodobjšie bezpečné deponovanie umeleckých diel a pripravovať celý proces postupnej prípravy, balenia, prevozov a deponovania diel, ako aj systém dočasného uloženia zbierkových predmetov tak, aby bolo možné so súborom priebežne pracovať v súvislosti s plnením plánovaného odborného programu inštitúcie.

V súvislosti s kontrolou, vykonanou Odborom rezortnej kontroly MK SR v dňoch 18.4. – 11. 5. 2005, spracovávalo oddelenie vyžadované podklady a odpočty a následne sa v zmysle *Opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin* (R-52/05 z 31. 5. 2005) podieľalo na postupnej realizácii udelených úloh. Oddelenie ďalej pripravovalo a predkladalo požadované podklady a doklady štátnemu odbornému dohľadu MK SR.

V roku 2005 sa uskutočnili plánované revízie zbierkových fondov SNG (fond GLF – ukončená, fond architektúry – prebieha).

Reštaurovanie zbierkových predmetov

Činnosť reštaurátorov sa v úvode roka 2005 zameriavala na dokončenie reštaurovania diel, rozpracovaných v predchádzajúcom roku: gotický oltár z Vojnian z 13. storočia, olejomaľba sv. Hieronym zo 17. storočia, olejomaľba Jazdecká bitka z 18. storočia a olejomaľba sv. Helena z 18. storočia (kompletné reštaurovanie bolo ukončené a dielo je prezentované v expozícii kaplnky Zvolenského zámku).

Príprava výstavného projektu **Argentum pauperum** si vyžiadala reštaurátorský zásah na všetkých dielach cínu (48 položiek) zo zbierok SNG.

Dominantnou aktivitou roka boli rozsiahle reštaurátorské práce na dielach pre výstavný projekt **Slovenský mýtus**. Išlo o podstatnú časť diel autorov slovenskej moderny prvej polovice 20. storočia.

V súvislosti so zbierkovým fondom starého umenia realizoval sa reštaurátorský výskum, ktorý potvrdil dochovanosť primárnej stredovekej vrstvy a zároveň umožnil odstránenie novodobej celoplošnej premaľby z novej akvizície gotického umenia, tabuľovej maľby Viedenského maliara z 15. storočia Kristus na Hore Olivetskej.

Pri príležitosti zapožičania do zahraničia sa komplexne reštauroval obraz Kristus klesá pod krížom od Cecca del Caravaggio (okolo 1615-20). Reštaurátorský proces priniesol niektoré nové poznatky, ktoré viedli k zmenám v atribútoch a rozsiahlejšej prezentácii autorského rukopisu.

Celkovo bolo za uvedené obdobie komplexne zreštaurovaných **18** diel a **51** dobových rámov, ošetrovaných bolo **136** diel; rozpracovaných je **23** diel.

Fotodokumentácia zbierkových predmetov

Pracovníci fotoateliéru a fotoarchívu SNG sa sústredili na participáciu na príprave schválených výstav a edičných výstupov, ako aj na realizáciu objednávok z interného prostredia SNG (dokumentačné činnosti, tlačové konferencie, vernisáže, programové a sprievodné podujatia a pod.) a pre externých žiadateľov.

Celkovo bolo vyhotovených : **1806 nových záberov**
2238 fotografií a tlačí
608 diapozitívov

Všetky vyhotovené fotografické práce (negatívy, fotografie, diapozitívy) boli zaevidované v inventárnych knihách a uložené v registračných skriniach; o ich pohybe sa vedie písomná evidencia. Digitálne snímky sa archivujú na CD nosičoch.

B. Vedecko-výskumná činnosť

Poverení odborní pracovníci pokračovali v riešení stanovených vedecko-výskumných úloh: projekt *reinstalácie stálych expozícií SNG*, výskumné a prípravné práce na projektoch *Miesto zázrakov*; *Slovenský mýtus* (výstavné a edičné výstupy 2005); *Mária Uhorská* (Budapešť 2005, Bratislava 2006); *Príbehy Starého zákona, ikonografia*; *Rembrandt, Rubens a nizozemské maliarstvo 17. storočia v slovenských zbierkach* (výstavné a edičné výstupy v roku 2006).

Pokračovali prípravné práce na ďalších výstupoch dlhodobého výstavného cyklu SNG *Dejiny slovenského výtvarného umenia – 19. storočie a Renesancia* a na ostatných plánovaných odborných projektoch SNG.

Odborní pracovníci SNG popri svojich základných pracovných úlohách (súvisiacich s výskumami jednotlivých zbierok so zámerom ich odbornej prezentácie v budúcich expozičných a publikačných projektoch) participovali na celom rade bádateľských projektov. Ich výstupmi boli najmä:

- publikačné príspevky
- účasť na projektoch medzinárodnej spolupráce
- prednášky a prezentácie na domácich a medzinárodných konferenciách.

Odborní pracovníci SNG pracovali ako členovia odborných komisií, súťažných porôt a redakčných rád odborných periodík; kurátori SNG pripravili mnohé projekty pre inštitúcie na Slovensku i v zahraničí.

Odborní pracovníci SNG sú členmi riešiteľských tímov nasledujúcich grantov: APVT – Elektronická encyklopédia umenia Slovenska a medzinárodného grantu *Architektúra 20. storočia v Československu - antológia dokumentov, programov a manifestov teórie (20TH CENTURY ARCHITECTURE IN CZECHOSLOVAKIA - AN ANTHOLOGY OF THEORY DOCUMENTS, PROGRAMMS AND MANIFESTOS)*

C. Expozičná a výstavná činnosť

I. V ý s t a v y S N G – B r a t i s l a v a

1. Argentum Pauperum (Cín v zbierke Slovenskej národnej galérie)

Kurátorka výstavy: Ágnes Schrammová

Miesto: SNG Bratislava, Vodné kasárne (2. poschodie, sála č. 7)

Termín: 15. marec – 5. jún 2005

2. Mária Bartuszová – cesta k organickej plastike (1962–1996)

Kurátor výstavy: Vladimír Beskid

Miesto: SNG Bratislava, Esterházyho palác (3. poschodie)

Termín: 14. jún – 2. október 2005

3. Majstrovské dielo zo zbierok SNG – Ch. Rugendas podľa J.L. Haida: Univerzitná téza františkánskych frátrov s motívom kajúceho sv. Petra. 1738

Reštaurovala Jana Krajčovičová
Kurátor výstavy: Martin Šugár
Miesto: SNG, Vodné kasárne, 1. poschodie, rizalit
Termín: 21. jún – 31. december 2005

4. Miesto zázrakov. Premeny barokového oltára

Kurátorka výstavy: Katarína Chmelinová
Miesto: SNG, Vodné kasárne (2. poschodie, sála č. 7)
Termín: 23. jún – 28. august 2005

5. Rekonštrukcia a modernizácia areálu SNG (architektonická súťaž)

Kurátorka výstavy: Monika Mitášová
Miesto: SNG Bratislava, 1. poschodie premostenia
Termín: 28. jún – 18. september 2005

6. Slovenský mýtus

Kurátori výstavy: Aurel Hrabušický, Katarína Bajcurová, Alexandra Kusá a kol.
Miesto: SNG Bratislava, Esterházyho palác (suterén, 1. a 2. poschodie), SNM Vajanského nábr. (do 3. novembra 2005)
Termín: 29. september 2005 – 5. marec 2006

II. Výstavy SNG – vysunuté pracoviská

SNG – GIU Pezinok

1. Mýty a rituály. Zbierka afrického umenia Ivana Melicherčíka

Kurátorka výstavy: Katarína Čierna
Koncepcia výstavy: Ivan Melicherčík
Miesto: Pezinok, Schaubmarov mlyn
Termín: 19. jún – 16. október 2005

2. Mýtus Juraj Jánošík alebo Jánošíkománia v slovenskom výtvarnom umení

Kurátorka výstavy: Katarína Čierna
Miesto: Pezinok, Schaubmarov mlyn
Termín: 29. október 2005 – február 2006

SNG – GLF Ružomberok

1. Liptovskí vrcháři Martina Martinčeka

Kurátor výstavy: Aurel Hrabušický
Miesto: GLF, prízemie, kabinet kresby a grafiky
Termín: 18. marec – 1. máj 2005

2. ŠUV - maturitné práce študentov UV

Miesto: GLF, prízemie, kabinet kresby a grafiky
Termín: 5. máj – 29. máj 2005

3. Môj sen (charitatívna akcia)

Miesto: GLF, prízemie, kabinet kresby a grafiky
Termín: 1. jún – 14. jún 2005

4. Rozprávka (0. ročník súťaže na počesť E.Fullu)
Miesto: GLF, prízemie, kabinet kresby a grafiky
Termín: 15. jún – 30. jún 2005

5. Katarína Grossmannová: Môj farebný svet
Kurátorka výstavy: Emília Radimáková
Odborná spolupráca za SNG: Ágnes Schrammová
Miesto: GLF, prízemie, kabinet kresby a grafiky
Termín: 14. júl – 2. október 2005

6. Rok eucharistie
Kurátor výstavy: Dušan Buran
Miesto: GLF, prízemie, kabinet kresby a grafiky
Termín: 6. október 2005 – február 2006

SNG – Zámok Zvolen

1. Hrdina. Súmrak romantickej kategórie (v spolupráci so Slovenskou sporiteľňou a.s. v Banskej Bystrici)
Kurátorky výstavy: Beata Jablonská, Alexandra Kusá
Miesto: Zvolenský zámok, západné krídlo
Termín: 22. apríl – 26. jún 2005

2. Ladislav Mednyánszky (zo zbierok Slovenskej národnej galérie)
Kurátorka výstavy: Katarína Beňová
Miesto: Zvolenský zámok, západné krídlo
Termín: 30. jún – 23. október 2005

3. Akvizície SNG (1989– 2001). Moderné a súčasné umenie
Kurátorky výstavy: Alexandra Homol'ová, Zora Rusinová
Miesto: Zvolenský zámok, západné krídlo
Termín: 4. november 2005 – marec 2006

III. V ý s t a v y S N G – S R

1. Socha piešťanských parkov
Kurátorky výstavy: Katarína Bajcurová, Alexandra Kusá
Miesto: Piešťany, Kúpeľný ostrov
Termín: 24. jún – 31. august 2005

IV. Výstavy SNG v zahraničí

1. Juraj Meliš – Kovadlina snov

Kurátorka výstavy: Katarína Bajcurová

Miesto: Slovenský inštitút a Kassák múzeum, Budapešť, Maďarsko

Termín: 9. január – 6. marec 2005

2. Miloš Dohnány

Kurátor výstavy: Aurel Hrabušický

Miesto: Lodž, Poľsko

Termín: apríl – máj 2005

3. Koloman Sokol

Kurátori výstavy: Ivan Jančár, Igor Gazdík

Miesto: MNG Budapešť, Maďarsko

Termín: 15. september – 30. október 2005

4. Model sveta / Quadrophonia

Česko-slovenská expozícia na 51. ročníku medzinárodnej výstavy výtvarného umenia La Biennale di Venezia

Autori: Stano Filko, Boris Ondreička, Jan Mančuška, Marek Pokorný (kurátor)

Komisárka: Alexandra Kusá

Miesto: Giardini di Castello, Pavilón ČR a SR, Benátky, Taliansko

Termín: 12. jún – 6. november 2005

5. Metamorfózy média

Kurátorka výstavy: Alexandra Homol'ová

Miesto: Národná galéria, Sofia, Bulharsko

Termín: september – október 2005

6. Mária Uhorská

Kurátorka výstavy za SNG: Zuzana Ludiková

Miesto: Historické múzeum mesta Budapešť

Termín: 15. december 2005 – 8. január 2006

7. Jozef Jankovič. Poľudštená geometria

Kurátorka výstavy: Katarína Bajcurová

Miesto: Berlaymont, Európska komisia, Brusel

Termín: 6. december 2005 – marec 2007

8. Neslýchané stretnutia Cypriána Majerníka

Kurátorka výstavy: Alexandra Homol'ová

Miesto: Slovenský inštitút, Praha, ČR

Termín: 15. december 2005 – január 2006

V. Výstavy SNG zo zahraničia

1. Jolán Oláh (v spolupráci s ELTE Budapešť)

Kurátorka výstavy: Gabriela Uhl

Odborná spolupráca za SNG: Katarína Čierna
Miesto: Pezinok Cajla, Schaubmarov mlyn
Termín: 16. apríl – 12. jún 2005

2. No Code – Talianske súčasné umenie

Kurátorka výstavy: Cecilia Casorati
Odborná spolupráca za SNG: Beata Jablonská
Miesto: SNG Bratislava, Esterházyho palác (1. a 2. poschodie)
Termín: 2. jún – 28. august 2005

3. Taliansko – Jedinečná krajina. Fotografia 1900–2000

Kurátor výstavy: Cesare Colombo
Odborná spolupráca za SNG: Aurel Hrabušický
Miesto: SNG Bratislava, Esterházyho palác (3. poschodie)
Termín: 20. október – 31. december 2005

VI. Reinštalácia stálych expozícií

SNG – Vodné kasárne Bratislava

1. Expozícia gotického umenia Slovenska

Kurátor: Dušan Buran
Miesto: SNG Bratislava, Vodné kasárne (2. poschodie, sála č. 5)
Termín: od 26. apríla 2005

2. Expozícia starého európskeho umenia

Kurátor: Ivan Rusina
Miesto: SNG Bratislava, Vodné kasárne (1. poschodie, sála č. 2)
Termín: od 6. decembra 2005

3. Expozícia umenia 19. a začiatku 20. storočia na Slovensku

Kurátorka: Katarína Beňová
Spolupráca: Alexandra Homol'ová
Miesto: SNG Bratislava, Vodné kasárne (1. poschodie, sála č. 4, chodba)
Termín: od 30. decembra 2005

SNG – Kaštieľ Strážky

4. Ladislav Mednyánszky a Strážky

Kurátorka: Katarína Beňová
Miesto: SNG kaštieľ Strážky
Termín: od 13. mája 2005

5. Portrét 17. – 19. storočia na Spiši

Kurátorky: Katarína Beňová, Katarína Chmelinová
Miesto: SNG kaštieľ Strážky
Termín: od 13. mája 2005

SNG – GIU Pezinok

6. Expozícia insitného umenia

Kurátorka: Katarína Čierna

Miesto: SNG Pezinok Cajla, Schaubmarov mlyn

Termín: od 26. novembra 2005

VII. Výstavy prechádzajúce z roku 2004

1. Metamorfózy média

Kurátorka výstavy: Alexandra Homol'ová

Miesto: Artscape Centre, Kapské mesto, Sasol Art Museum Stellenbosch, Juhoafrická republika

Termín: do júna 2005

2. Miloš Dohnány

Kurátor výstavy: Aurel Hrabušický

Miesto: SNG Bratislava, Vodné kasárne (2. poschodie, sála č.7)

Termín: do 23. 1. 2005

3. Majstrovské dielo zo zbierok SNG – Antverpský maliar: Triptych Klaňania troch kráľov. Okolo 1520 (

Reštaurovala Nora Hebertová

Kurátor výstavy: Ivan Rusina

Miesto: SNG, Vodné kasárne, 1. poschodie, rizalit

Termín: do 19. 6. 2005

4. Gloria in Excelsis Deo

Kurátorky výstavy: Katarína Čierna, Klára Kubíková

Miesto: Ružomberok Galéria Ľ. Fullu, prízemie, kabinet kresby a grafiky

Termín: do 13. 3. 2005

7. Detské tvorivé dielne

Kurátor výstavy: Lubomír Podušel

Miesto: SNG Pezinok – GIU Schaubmarov mlyn

Termín: do 10. 4. 2005

D. Metodická, informačná a dokumentačná činnosť

Činnosť Galerijného informačného centra

Nosnou úlohou GIC bol projekt *Centrálne evidencie diel výtvarného umenia (CEDVU)*, zaradený za rezort kultúry ako projekt Štátneho informačného systému (ŠIS). Jeho výstupy satureovali požiadavky interných a externých historikov umenia a odborných pracovníkov z oblasti teórie a dejín umenia, študentov dejín umenia a výtvarného umenia, odborných pracovníkov galérií a múzeí v SR, pracovníkov MK SR, policajného zboru a Interpolu, ako aj potreby Oddelenia depozitárov a správy zbierok SNG (výstupy z centrálnej databázy pri realizácii výpožičiek a pri pohybe diel, pri zápise trvalej i dočasnej lokalizácie diel a pri vykonávaní revízií zbierok), Centra pre marketing a vzťahy s verejnosťou atď. Pokračovala spolupráca s galériami a múzeami pri dopĺňaní a revidovaní informačných záznamov v centrálnej databáze a dokumentačných kariet v centrálnom katalógu zbierok výtvarného umenia. V roku 2005 pribudlo do centrálnej databázy 2735 nových dokumentačných

záznamov diel výtvarného umenia zo zbierok SNG a galérií v SR. Výrazne sa pokročilo v digitalizácii zbierkových predmetov spravovaných SNG.

Riešili sa prípravné práce s cieľom prezentovať na www stránke SNG v rámci sekcie Zbierky časť zbierok SNG v podobe interaktívnej databázy (textové informácie, digitálna podoba diela). V súčasnosti je táto časť zbierok SNG prístupná on-line pod názvom Brána do databázy.

Na základe vládou prijatých strategických dokumentov, ktoré podčiarkujú oblasť informatizácie a digitalizácie ako jeden z kľúčových faktorov rozvoja spoločnosti, sa v roku 2005 spracovali podklady a plány na ďalší rozvoj projektov **informatizácie, digitalizácie, archivácie a prezentácie zbierok, fondov, činností SNG** s cieľom sprístupniť digitálny obsah prostredníctvom portálu SNG a následne pripravovaného portálu kultúry. Tento portál má ambíciu stať sa súčasťou Európskeho portálu kultúry a Európskej digitálnej knižnice. Pripravili sa východiská na zmenu softvérovej aplikácie na prevádzkovanie centrálnej databázy projektu CEDVU. Nové riešenie bude zodpovedať súčasnému vývoju v oblasti IKT. Uskutočnila sa analýza zbierkových predmetov (zbierky SNG) z pohľadu plánovanej masívnej digitalizačnej kampane (2006). Zdigitalizované zbierkové predmety v správe SNG budú dlhodobo archivované.

Na základe požiadavky MK SR sa spracovali podklady za IDC do materiálu *Návrh stratégie štátnej kultúrnej politiky* a do materiálu *Návrh projektov na využitie prostriedkov finančných mechanizmov EHP a NK*. Participovalo sa na príprave tiež materiálu *Stratégia rozvoja múzeí a galérií do roku 2010*. Za SNG sa pripravili podklady pre zásobník projektov štrukturálnych fondov EU 2007 -2013 – špecifická priorita 2.2 Rozvoj elektronických služieb, obsahu, zručnosti a infraštruktúry pre verejnú správu (Digitalizácia galerijných zbierkových predmetov SNG a ostatných galérií v SR, fondov Archívu výtvarného umenia SNG a katalógov knižničného fondu knižnice SNG; dlhodobá archivácia digitálneho obsahu, prezentácia SNG prostredníctvom portálu SNG; dobudovanie internetovej a intranetovej infraštruktúry v SNG; dlhodobá archivácia zdigitalizovaných objektov; licencie SW pre projekt CEDVU pre zbierkotvorné galérie v SR).

Okrem projektu CEDVU pracovníci GIC zabezpečovali metodicko-poradenské a výkonné služby smerom ku galériám v SR a smerom k Ministerstvu kultúry SR a k Štatistickému úradu – zabezpečovali vyplňanie a spracovanie požadovaných výkazov a výročných správ o činnosti SNG a galérií v SR. Participovali aj na spracúvaní informačných výstupov v elektronickej podobe pre viaceré oddelenia SNG. Zabezpečovali činnosti súvisiace s fungovaním výpočtovej techniky v organizácii vrátane spravovania lokálnej počítačovej siete a využívania služby internet.

Umenovedná knižnica

V knižnici prebiehala akvizícia slovenských a českých kníh pravidelnejšie ako v minulých rokoch vďaka tomu, že finančné prostriedky boli poskytované plynulejšie. Dosiahol sa aj vyšší prírastok knižničných jednotiek vďaka mimoriadnym grantom MK SR, Národnej banky a z iných zdrojov. Tak ako v iných rokoch najväčším zdrojom akvizície, viac ako polovica ročného prírastku, bola získaná výmenou publikácií so slovenskými a zahraničnými inštitúciami a darmi od súkromných osôb a inštitúcií (napr. Pro Helvetia). Najväčší podiel finančných prostriedkov z rozpočtu SNG bol použitý na zaplatenie predplatného domácich a zahraničných časopisov. Ročný prírastok knižničného fondu sa počítačovo spracoval. Výstupom z elektronickej databázy boli aj katalogizačné lístky pre sústavu lístkových katalógov. Knižnica poskytovala svoje služby čitateľom obvyklou formou, ale z dôvodu vykonania riadnej periodickej revízie knižničného fondu, o dva

mesiace kratšie. Ku koncu roku 2005 evidovala knižnica **96 194 knižničných jednotiek**. Služby knižnice využilo **4250 používateľov**, ktorí študovali **18 459 knižničných jednotiek**.

Archív výtvarného umenia

Archív výtvarného umenia SNG pripravil a uskutočnil akvizíciu osobných fondov, konvolútov významných výtvarných umelcov (L. Čemický, A. Brunovský, T. J. Mouson, M. Tillner, D. Rosulková), architekta (E. Belluš), historikov umenia (J. Kálman, M. Mariáni, M. Városov, a ďalších) a priebežne dopĺňal novodobú dokumentáciu. Fondy archívu sa priebežne spracúvali a sprístupňovali bádateľom obvyklou formou a rozsahom. Archiválie sa sprístupňovali aj na prezenčné účely (výpožičky na výstavy: Typografia, Slovenský mýtus, Bratislavský spolok Kunstverein, výpožička fotografií slovenských architektov do publikácie vydavateľstva Perfekt, výpožička fotografií pre film o L. Mednyánszkom). Zintenzívnila sa ochrana najvzácnejších fondov, fungovala registratúrna služba. V elektronickej podobe sa spracúvali údaje o výstavách SNG a o výtvarníkoch. Ku koncu roku 2005 archív **evidoval 660 700 archívnych jednotiek, registratúra 157 000 kusov spisov**. Služby archívu využívalo **114 bádateľov**. V archíve sa pracovalo kvôli rekonštrukčným prácam V Esterházyho paláci v zmenenom režime. Bádateľňa archívu bola opäť otvorená v auguste 2005.

E. Propagačná činnosť a vzťahy s verejnosťou

Cieľom Oddelenia pre marketing a vzťahy s verejnosťou je zabezpečovanie propagácie a medializácie Slovenskej národnej galérie ako celku a propagovanie jednotlivých projektov inštitúcie.

V roku 2005 boli ťažiskovými najmä výstavné projekty *Slovenský mýtus* a Mária Bartuszová – cesta k organickej plastike. V tejto súvislosti venovalo oddelenie zvýšenú pozornosť oslovovaniu mediálnych partnerov a sponzorov, ktorí projekt podporili. Spolupráca s médiami naďalej pokračovala aj na prebiehajúcom projekte *Slovenský mýtus* (otvorenie v septembri 2005). Dôraz sa kládol aj na zabezpečenie informovanosti verejnosti o prípravách realizácie rekonštrukcie a modernizácie areálu SNG v Bratislave. V júni 2005 sa otvoril zrekonštruovaný Esterházyho palác výstavným projektom *No Code – Talianske súčasné umenie*.

V oblasti mediálnych vzťahov pokračovala i v tomto roku spolupráca so slovenskými printovými a elektronickými médiami. Denník *SME* pravidelne sprostredkoval čitateľom informácie o podujatiach SNG. Úspešná bola spolupráca s ostatnými denníkmi (*Pravda, Új Szó, 24 hodin*) a s týždenníkmi a mesačníkmi, ktoré prinášali informácie o dianí v SNG prostredníctvom svojich kultúrnych rubriek (*Týždeň, Pressburger Zeitung*). SNG celoročne spolupracovala i s agentúrami *TASR, SITA* a *ČTK*. Televízia a rozhlas boli pravidelne oslovované a prinášali informácie týkajúce sa aktivít v SNG (*STV, TVA, Rádio Expres, Rádio BI, TA3*). Veľmi dôležitou bola spolupráca s kultúrnymi programovíkmi (printové mesačníky a internetové portály).

Oddelenie pre marketing a vzťahy s verejnosťou intenzívne pracovalo na zdokonaľovaní novej **webovej stránky** (obsah, ponúkané informácie). Na základe reakcií čitateľov bolo pociťované, že jej obsah a charakter sa stali neoddeliteľnou súčasťou cesty k zviditeľneniu Slovenskej národnej galérie. **Denná návštevnosť stránky** sa počas väčších projektov pohybovala **medzi 900 až 1100 návštevníkmi**.

V marketingovej oblasti sa oddelenie zameriavalo na oslovovanie a získavanie partnerov k jednotlivým výstavným projektom. SNG získala generálneho partnera, ktorým sa stala spoločnosť **Akzent media** a hlavného mediálneho partnera – spoločnosť **GlobalTel**.

Na základe vopred pripravenej marketingovej stratégie na rok 2005 sa hlavný dôraz kládol na získanie reklamných partnerov, resp. sponzorov na najvýznamnejší výstavný a edičný projekt *Slovenský mýtus*. SNG nadviazala na úspešnú spoluprácu s *Hlavným mestom SR Bratislava* (pri pripravovanom projekte *Mária Uhorská*) a *Slovenským filmovým ústavom* (projekt *Slovenský mýtus*). Významná spolupráca pokračovala i naďalej s firmami **Bittner** (tlač plagátov), **Recar** (výlep plagátov A3), **Akzent media** (výlep abribusov a veľkoplošných bannerov), **Q-EX** (výlep plagátov) a **FoArt** (tlač reklamných materiálov k výstavným projektom). Výstavný projekt *No Code* významným spôsobom podporila **Unibanka**. Oddelenie pre marketing a vzťahy s verejnosťou zabezpečovalo i pravidelnú agendu súvisiacu s povoleniami fotografovania a filmovania vo výstavných priestoroch SNG ako aj so zapožičiavaním, resp. predajom diapozitívov a fotografií.

F. Programová činnosť

Úlohy Programového oddelenia boli štruktúrované nasledovne: sprievodný program k výstavám, vernisážový a finisážový program, iné kultúrne programy vo výstavných priestoroch a kinosále SNG, Klub priateľov SNG, tvorivá dramatika, programy pre deti, operné podvečery, VHS, CD, dia-projekcie, ozvučenie, grafická úprava, tlač pozvánok, iných propagačných a informačných materiálov.

V dramaturgii dominovali sprievodné podujatia, ktoré reagovali na koncepciu výstav *No Code*, *Miesto zázrakov*, *Premeny barokového oltára*, *Mária Bartusová*, *Taliansko – jedinečná krajina*, *Slovenský mýtus*. V rámci cyklu **Kurátor predstavuje**, odzneli prednášky kurátorov a autorov výstav, ktorí sprevádzali výstavy vo výstavných priestoroch SNG.

V druhom polroku doplnili výstavy aj interné prednášky pre zamestnancov SNG pod názvom **po-projektové prednášky**. K výstave *Slovenský mýtus* bol dramaturgicky pripravený kompletný sprievodný program od 29. 9. 2005 do 5. 3. 2006.

Ďalší kultúrny program reagoval na aktuálne príležitosti nezávislé na výstavnom programe SNG (prednášky, projekcie v kinosále SNG, prezentácie publikácií, sponzorsky realizovaný koncert a bábkové divadlo pre deti k MDD a Deň Múzeí a galérií). SNG otvorila v roku 2005 výstavy spojené s kultúrnym a spoločenským vernisážovým programom (VK/1, EP/4).

Odborní pracovníci Programového oddelenia zabezpečovali hosting a údržbu webovej stránky SNG. Zabezpečovali video-audiovizuálnu techniku, ozvučenie a osvetlenie podujatí, starali sa o technické vybavenie a kvalitu prístrojov.

Naďalej pokračoval cyklus podujatí pre priateľov opery **Talianske operné podvečery** v spolupráci s Talianskym kultúrnym inštitútom v Bratislave, realizovali sa programy tvorivej dramatiky vo výtvarnom umení ako cyklické podujatia pre deti z materských, základných a stredných škôl *Svet fantázie*, tvorivé animácie pre vysokoškolákov (VŠMU), dramatoterapia (tvorivá dramatika pre sluchovo a mentálne postihnuté deti a deti s poruchami správania), Mikuláš v SNG, MDD v SNG, týždenný pobyt v Schaubmarovom mlyne – **Tvorivé leto v mlyne**.

Pre širokú odbornú verejnosť si kurátori pripravili cyklus prednášok **SNG dokorán** a prezentovali svoju činnosť priamo v expozíciách, alebo v kinosále SNG.

K výstave **Slovenský mýtus** a expozíciám vo Vodných kasárňach, prebiehali sprievodné podujatia určené pre rodičov s deťmi **Sobotné ateliéry** a **Nedel'né ateliéry**.

V rámci činnosti **Klubu priateľov SNG** (159 členov, predseda I. Melicherčík) sa uskutočnili exkurzie do reštaurátorských ateliérov SNG, návšteva ateliéru D. Brodyányiho, stretnutie so súdnym znalcom, výročná schôdza klubu, spojená s aukciou výtvarných prác z tvorivej dielne detí. Klub usporiadal zájazd spojený s návštevou galérie v Budapešti (Mária Uhorská). Počas roka prebiehali v kinosále SNG prednášky spojené s VHS projekciou J. Gruberovej o impresionistoch pre členov klubu. Klub priateľov SNG usporiadal piknik v Schaubmarovom mlyne v Pezinku, v ktorom prebiehala výstava I. Melicherčíka *Mýty a rituály*.

G. Výchovno-vzdelávacia činnosť

Oddelenie pre výchovu a vzdelávanie uskutočnilo zaškolenie nových externých spolupracovníkov – odborných lektorov omladeného lektorského zboru z radov študentov vysokých škôl (Katedra vedy o výtvarnom umení FiF UK v Bratislave, Katedra kulturológie FiF UK v Bratislave, Katedra estetiky FiF UK v Bratislave, Katedra filozofie FiFUK, Katedra dejín umenia a kultúry Trnavskej univerzity v Trnave, Katedra výtvarnej výchovy a slovenského jazyka Pedagogickej fakulty UK v Bratislave), dôraz bol položený aj na personálne dobudovanie oddelenia o odborného pracovníka – lektora na celý pracovný úväzok.

Lektorské sprievody v SNG boli v uplynulom období zamerané na dominantné výstavy SNG a na stále expozície. Podstata lektorských sprievodov naďalej spočívala v ich odklone od nepružných didaktických prístupov smerom k účinnému vplyvu na percipienta tak, aby bol schopný reflektovať výtvarné umenie na dostatočnej úrovni v súlade s výchovno-vzdelávacími zámermi SNG. Rozvinulo sa sprevádzanie návštevníkov dominantnými výstavami SNG počas nedeľných popoludní, ktoré sa začali dostávať do povedomia verejnosti ako pravidelné podujatia SNG.

Oddelenie pokračovalo v realizácii výchovno-vzdelávacích podujatí **Dejiny umenia v SNG** venovaných gotickému umeniu Slovenska, barokovému umeniu Slovenska, umeniu 19. storočia na Slovensku a tvorbe slovenských výtvarných umelcov na výstave *Slovenský mýtus*. Počet prednáškových aktivít bol 12, na vyššie spomínaných prednáškach sa zúčastnili poslucháči 1., 2., 3. a 4. ročníka Združenej strednej školy drevárskej v Bratislave a poslucháčky 1., 2. a 3. ročníka Združenej strednej školy odevnej v Bratislave. Oddelenie pristúpilo k realizácii ďalšej etapy prednášok z cyklu **Povedzme si o tom...** (prednáška pre poslucháčov akadémie umení zameraná na interpretáciu tvorby slovenskej výtvarnej moderny na výstave *Slovenský mýtus*).

Pracovníci oddelenia sa zúčastnili a vystúpili so svojimi príspevkami na 3 odborných seminároch.

V rámci Medzinárodného dňa múzeí a galérií sa uskutočnili odborné lektorské sprievody na výstavách a v stálych expozíciách SNG v pravidelnej periodicite počas celého dňa.

Dňa 3. 6. 2005 sa uskutočnil v SNG celodenný kreatívny deň pri príležitosti Medzinárodného dňa detí, v rámci ktorého boli usporiadané tvorivé dielne, výtvarné animácie pre deti, tanečné a hudobné vystúpenie detí so ZUŠ v Devínskej Novej Vsi a ZUŠ E. Suchoňa v Bratislave a divadelné predstavenia pre deti v spolupráci s poslucháčmi Katedry bábkoherectva VŠMU v Bratislave (pre cca 500 detí zo ZŠ z Bratislavy a okolia).

Celkove sa uskutočnilo **190 lektorských sprievodov** na výstavách a v expozíciách SNG. Realizovali sa metodické stretnutia s pedagógmi výtvarnej a estetickej výchovy bratislavských škôl, metodické stretnutia pre odborných pracovníkov – lektorov na vysunutých pracoviskách SNG v celkovom počte 14.

Tvorivé dielne SNG, ktoré patria k dôležitým aktivitám SNG, sa realizovali v nových pracovných priestoroch (bývalá kaviareň Triton). Priestory zároveň slúžia aj ako výstavné priestory na prechodné výstavy SNG z cyklu *Tu a tam*, v rámci nich sa uskutočňuje pravidelná prezentácia tvorby výtvarných prác detských účastníkov tvorivých dielní a animácií v SNG počas daného kalendárneho roka. Vybavenie tvorivých dielní a kreatívnych podujatí príslušným materiálom bolo zabezpečené sponzorsky (cez firmy Pfizer Slovensko, Grafobal Skalica a Chemolak Smolenice). Kvalita a kvantita tvorivých dielní v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka taktiež vzrástla. V priebehu roka 2005 sa uskutočnilo 80 tvorivých dielní SNG, na ktorých sa využívala tvorivá aktivita detí a mládeže vo výtvarných disciplínach – maľba akrylom, akvarelom, temperou, kresba ceruzou, tušom perom a štetcom, pastel (suchý, mastný), techniky papierovej koláže, fotokoláže, muchláže, roláže, asambláže i tvorba priestorových objektov. Uskutočnili sa i 4 špecializované tvorivé dielne na vysunutom pracovisku v Pezinku.

Výtvarné animácie – animačné programy patrili k tým podujatiam, ktoré znásobili činnosť SNG vo vzťahu k verejnosti, a ktorých kvalita takisto vzrástla. Celkove sa uskutočnilo **74 animačných podujatí a 5 arteterapeutických podujatí**. Okrem toho oddelenie realizovalo sobotné a nedeľné ateliéry v celkovom počte 10.

Výstavná činnosť Oddelenia pre výchovu a vzdelávanie SNG bola zameraná na usporiadanie ďalšieho ročníka prehliadky detských výtvarných prác z už spomínaného cyklu *Tu a tam*, predstavujúca práce detí rôznych vekových kategórií, ktoré vznikli v tvorivých dielnach a v rámci animačných programov v SNG so zvýšeným dôrazom na inšpiráciu maliarskou tvorbou L. Mednyánszkeho a stálymi expozíciami SNG. Uskutočnila sa výstava detských výtvarných prác inšpirovaných medzinárodnou prehliadkou INSITA 2004 pod názvom **Najčistejšie umenie** (GIU Pezinok).

Z iných aktivít sa v roku 2005 uskutočnili detský happening pri príležitosti fašiangov (15. 2. 2005) a Medzinárodného dňa múzeí (21. 5. 2005). Okrem toho sa uskutočnila 1 aukcia detských výtvarných prác.

H. Edičná a publikačná činnosť

Edičné oddelenie zabezpečovalo edičné výstupy k výstavám, ktoré sa uskutočňovali podľa výstavného plánu 2005.

Ťažiskovou výstavou prvého polroku bola monografická výstava **Mária Bartuszová**, ku ktorej bolo vydaných viacero edičných výstupov (plagát A1, katalóg – autor V. Beskid, v jednotnom grafickom vizuáli D. Lehoček). Ďalším významným projektom bola výstava **Premeny barokového oltára** a jej súčasťou bol katalóg (autorka K. Chmelinová, grafický vizuál J. Sapáková). V rámci dlhodobého projektu **Reštaurované dielo zo zbierok SNG** bola vydaná skladačka *Christian Johann Rugendas podľa Johanna Lorenza Haida: Univerzitná téza františkánskych bráťov s motívom kajúceho sv. Petra* (autor M. Šugár, grafický vizuál M. Mollerová). Významným výstavným projektom v 2. polroku sa stala príprava projektu **Slovenský mýtus**, ku ktorému SNG vydala viacero edičných výstupov (malý **katalóg** na otvorenie výstavy, autor A. Hrabušický, grafický vizuál R. Paršo; plagát A1; zborník **Slovenský mýtus**, autor A. Hrabušický a kol., grafický vizuál R. Paršo) súčasťou prezentácie bola aj výstava v GIU v Pezinku **Jánošíkománia alebo mýtus Juraj Jánošík** (katalóg, autorka K. Čierna, grafický vizuál B. Schreiber). K Bienále v Benátkach SNG pripravila katalóg autorov **Stano Filko, Ján Mančuška, Boris Ondreička, Marek Pokorný: Model of the World / Quadrophony** (autor M. Pokorný, grafický vizuál J. Šicko).

Významnou súčasťou aktivít SNG sú výstavy prezentované v zahraničí. V roku 2005 to boli výstavy: **Koloman Sokol** (Slovenský inštitút Budapešť; katalóg, autori I. Gazdík, I. Jančár, grafický vizuál štúdio Foart), **Metamorfózy média** (Národná galéria Sofia, skladačka, autorka A. Homol'ová, grafický vizuál štúdio Foart), **Jozef Jankovič** (Brusel; katalóg, autorka K. Bajcurová, grafický vizuál J. Jankovič), **Neslýchané stretnutia Cypriána Majerníka** (Slovenský inštitút Praha, skladačka, autorka A. Homol'ová, grafický vizuál štúdio Foart).

Okrem týchto nosných projektov SNG uviedla menšie výstavy **Argentum pauperum** (skladačka, autorka Á. Schramm, grafický vizuál M. Mollerová); výstavy bez vlastných edičných výstupov, t.j. prevzaté výstavy (**No Code**, spolupráca Taliansky KI v Bratislave; **Taliansko – jedinečná krajina: Fotografie 1900–2000**; **Africké umenie zo zbierok I. Melicherčíka**, GIU Pezinok).

Celkovo boli vydané:

<i>Názov</i>	<i>Autor, zostavovateľ</i>	<i>Náklad</i>	<i>Druh titulu</i>	<i>Poznámka</i>
Jolán Oláh	K. Čierna	250 ex.	skladačka	
Cín	A. Schramm	500 ex.	skladačka	
Univ. téza	M. Šugár, J. Krajčovičová	850 ex.	skladačka	
Program SNG 2005		3.000 ex.	programovník	
M. Bartuszová	V. Beskid	500 ex.	katalóg	
M. Bartuszová		100 ex.	A1 plagát	
Premeny barok. oltára	K. Chmelinová	500 ex.	katalóg	
Koloman Sokol	I. Gazík, I. Jančár	500 ex.	katalóg	
Metamorfózy média	A. Homol'ová	1.000 ex.	skladačka	
Josef Jankovič	K. Bajcurová	800 ex.	katalóg	
Slov. mýtus	A. Hrabušický	2.000 ex.	katalóg	
Slov. mýtus	A. Hrabušický a kol.	1.000 ex.	zborník	
Slov. mýtus		100 ex.	A1 plagát	
Jánošíkománia	K. Čierna	300 ex.	katalóg	
C. Majerník	A. Homol'ová	500 ex.	skladačka	
Secesia	I. Gazdík	500 ex.	katalóg	
Starý zákon	I. Rusina M. Zervan	1.000 ex.	katalóg	
Mária Uhorská	Z. Ludiková	1.000 ex.	katalóg	
Mária Uhorská	Z. Ludiková	1.000 ex.	skladačka	
Mária Uhorská		100 ex.	A1 plagát	
Galéria 2004–2005	(Ed.) D. Buran	500 ex.	ročnica	dvojčíslo
Bienále Benátky	M. Pokorný	800 ex.	katalóg	
Pohľadnice SNG		32.000 ex.	pohľadnice	16 druhov 1 á 2.000
Počet: 23				

--	--	--	--	--

K výstavám a ďalším podujatiam bolo odoslaných **30 druhov pozvánok** (verniséže, derniéry, PF, sprievodné podujatia, tvorivé dielne) v celkovom počte **11 702 exemplárov**.

I. Zahraničné styky

Prezentácia slovenského umenia v zahraničí

SNG bola v roku 2005 koordinátorom príprav a realizácie spoločného českého a slovenského projektu na *51. medzinárodnej výstave výtvarného umenia Bienále Benátky 2005*. Obe republiky reprezentoval česko-slovenský kurátorský projekt **Model sveta / Quadrophonia**, ktorého autormi bola skupina výtvarných umelcov a jeden výtvarný teoretik: Stano Filko (jedna z najvýraznejších a najoriginálnejších osobností slovenského umenia druhej polovice 20. storočia), Boris Ondreička (držiteľ výročnej ceny SCCA – Bratislava, 1996), Jan Mančuška (tohtoročný držiteľ Ceny Jindřicha Chalupeckého) a Marek Pokorný (riaditeľ Moravskej galérie v Brne), ktorý bol zároveň kurátorom projektu. V Benátkach predstavili spoločnú inštaláciu, v ktorej každý svojim spôsobom pracoval s textom, a tak predstavil svoj model sveta. V pavilóne sa vo výtvarnej forme predstavil výsledok diskusie nad možnosťou zjednotiť rôzne stanoviská, diskusie, ktorá v sebe zahŕňala rozdielne stanoviská svojich predstaviteľov.

Najväčším medzinárodným projektom SNG v oblasti starého umenia bol v roku 2005 spoločný výstavný projekt SNG a Historického múzea mesta Budapešť **Mária Habsburská, moháčska vdova**. SNG koordinovala okrem vlastných exponátov i výpožičky z ďalších slovenských a českých inštitúcií, čiastočne i súkromných zbierok. Na organizačnej príprave ako aj vedeckej podpore projektu sa za SNG podieľala Z. Ludiková (spolupráca M. Šugár a D. Buran). K výstave bol vydaný obsiahly katalóg v maďarskom i anglickom jazyku.

K. Beňová spolu s A. Homolovou pripravovali výstavný projekt a katalóg **Ladislav Mednyánszky** pre Múzeum Ferencza Móru v Szegedíne (otvorenie január 2006).

V spolupráci so zahraničnými inštitúciami, kultúrными inštitútmi a veľvyslanectvami boli Slovenskou národnou galériou pripravené v zahraničí viaceré výstavné projekty: **Juraj Meliš** v Kassákovom múzeu a Slovenskom inštitúte v Budapešti (K. Bajcurová), **Miloš Dohnány** v Lodži v Poľsku (A. Hrabušický), **Koloman Sokol** v Maďarskej národnej galérii v Budapešti (I. Jančár, I. Gazdík), **Metamorfózy média** v Artscape Centre v Kapskom meste a Sasol Art Museu v Stellenboschi (Juhoafrická republika) a v Národnej galérii v Sofii (A. Homolová), **Jozef Jankovič** v Bruseli (Katarína Bajcurová), **Cyprián Majerník** v Prahe (A. Homolová).

Ďalej odborní pracovníci participovali medzinárodných vedeckých projektoch: **Civilizace a umění na Moravě v dobe baroka**, **Baroko na Morave**, **Maulbertsch Culture 2000**, Moravská galerie Brno (K. Chmelinová), **Karel IV. Císař z boží milosti**, Metropolitan museum New York 2005, Pražský hrad Praha 2006 a **Sigismundus. Rex et Imperator**, Szépművészeti múzeum Budapešť 2006, Musée national d'art et historie Luxembourg 2006 (D. Buran).

Okrem uvedených projektov sa kurátori SNG aktívne zúčastnili na celom rade medzinárodných podujatí a konferencií. Bola nadviazaná spolupráca s Musée d'Art Moderne Metropole St. Etienne a s riaditeľom L. Hegyim, do budúcnosti pripravujú obe inštitúcie MAMM a SNG výmenné výstavy zo svojich zbierkových fondov.

Prezentácia zahraničného umenia v SNG

Výstavu **Taliansko – jedinečná krajina, fotografie 1900-2000** usporiadala SNG spolu s Talianskym kultúrnym inštitútom. Kurátorom výstavy bol C. Colombo a komisárom za SNG A. Hrabušický, výstavu koncepcne pripravila spoločnosť Fratelli Alinari z Florencie. Expozícia pozostávala z takmer dvoch stoviek pôsobivých čiernobielych i farebných záberov, ktoré zachytávali vývoj fotografie a zároveň vývoj Talianska. Sériá obrázkov mala široký záber, obsahovala od vrcholných diel zo začiatku 20. storočia až po fotografie urobené v roku 2000 z orbitálnej stanice. Na výstave participovali svojimi dielami fotografi zvučných mien, ktorí zachytili sugestívnym spôsobom momenty talianskeho života. Na výstave boli zastúpené diela autorov ako napr. Alinari, Brogi, Wulz, Stieglitz, Cartier-Bresson, Capa, Klein.

Pri príležitosti otvorenia Esterházyho paláca premiérovala SNG výstavu **No Code – Talianske súčasné umenie**, ktorú spoluorganizovala s nadáciou Incontri Internazionali d'arte a Roma, Talianskym veľvyslanectvom a Talianskym kultúrnym inštitútom. Kurátorsky bola výstava pripravená v koncepcii talianskej kurátorky C. Casorati, komisárom za SNG bola B. Jablonská. Na výstave sa prezentovali diela od napr. **Elisabett Benassi, Daniela da Lorenzo, Luca Pancrazi, Cristiano Pintaldi, Marcello Maloberti**. Celkom jedenásť talianskych umelcov, oslovených kurátorkou sa oboznámilo s priestormi a históriou galérie a pokúsili sa nielen preniesť časť svojho umenia, ale ho predovšetkým predstaviť spôsobom, ktorý sa mal vyhnúť obvyklému "inštitucionálnemu zmŕtvneniu". Výstava bola pripravená ako otvorený priestor.

8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v roku 2005

Činnosť SNG v roku 2005 sa rozvíjala v súlade so schváleným plánom hlavných úloh organizácie. Aktivity SNG v Bratislave výrazne ovplyvnila skutočnosť, že jeden z hlavných výstavných objektov SNG – Esterházyho palác na Nám. Ľ. Štúra bol objektom modernizácie a rekonštrukcie, ktorá začala v roku 2004; ukončenie stavebnej časti sa – pre nepredvídané okolnosti, ktoré sa objavili počas procesu rekonštrukcie – presunulo na 1. polrok 2005, kedy bola ukončená stavebná časť a zariadenie interiérov. Esterházyho palác bol slávnostne otvorený a sprístupnený verejnosti dňa 2. júna 2005 výstavou *Súčasného talianskeho umenia – NO CODE*. SNG realizovala výstavu v spolupráci s nadáciou Incontri internazionali d'Arte v Ríme v kurátorskej koncepcii poprednej talianskej odborníčky na súčasné umenie C. Casorati. SNG dokončením rekonštrukcie a modernizácie Esterházyho paláca získala najmodernejšie výstavné priestory na Slovensku, ktoré sú uspôsobené európskym štandardom a požiadavkám na vystavovanie výtvarných umeleckých diel.

Uzavretie Esterházyho paláca kvôli dokončovacím prácam malo čiastočne nepriaznivý vplyv na zníženie návštevnosti pracovísk SNG v roku 2005. Druhým významným výstavným titulom v tomto objekte bola retrospektívna výstava významnej sochárky *Márie Bartuszovej – cesta k organickej plastike 1962–1996*, ktorej dielo bolo prvýkrát súborne zhodnotené. V septembri 2005 bol v Esterházyho paláci otvorený ústredný a pôvodný – polemický – kurátorský projekt pod metaforickým názvom *Slovenský mýtus* (potrvá do konca februára 2006), mapujúci predstavy Slovákov a samých sebe, zhmotnených vo výtvarných – vizuálnych – umeniach od konca 19. storočia až po súčasnosť. Výstava vznikla v spolupráci so Slovenským národným múzeom (kde bola inštalovaná jedna z jej častí), divákovi ponúkla množstvo klasických i neznámych diel slovenského výtvarného umenia z rôznych múzejných, galerijných a súkromných zbierok. Projekt vzbudil veľký ohlas diváckej verejnosti. Záujem návštevníkov vyvolala aj výstava fotografií *Taliansko – jedinečná krajina*, pripravená v spolupráci s Talianskym inštitútom v Bratislave.

Výstavná činnosť prebiehala aj v objekte Vodných kasární v Bratislave (sála č. 7, cyklus *Znovuobjavené súvislosti: Argentum pauperum – cín v zbierkach SNG, Miesto zázrakov* –

premeny barokového oltára; cyklus Reštaurované dielo zo zbierok SNG – Ch. Rugendas podľa J.L. Haida: Univerzitná téza františkánskych frátrov s motívom kajúceho sv. Petra), rozsiahlym spôsobom sa pristúpilo k reinštalácii stálych expozícií SNG v Bratislave a na vysunutých pracoviskách SNG (najmä vo Zvolene a v Strážkach). Výstavná činnosť na vysunutých pracoviskách bola realizovaná podľa schváleného výstavného plánu s cieľom ponúknuť regiónom špičkové výstavné tituly (napr. výstava L. Mednyánszkeho na zámku Zvolen a pod.). SNG participovala aj na externých projektoch – v spolupráci s mestom Piešťany, Slovenskými liečebnými kúpeľmi Piešťany, Balneologickým múzeom pripravila a odborne garantovala obnovenie tradičnej prehliadky exteriérového sochárstva, 25. ročníka výstavy *Socha piešťanských parkov*.

Z hľadiska zahraničných výstavných aktivít SNG organizačne a koncepčne garantovala realizáciu česko-slovenskej expozície na 51. ročníku medzinárodnej výstavy výtvarného umenia *Bienále Benátky* pod názvom *Model sveta / Quadrophonia* (kurátor výstavy: M. Pokorný, umelci: Stano Filko, Jan Mančuška, Boris Ondreička, komisárka: A. Kusá), ktorej výsledná podoba mala pozitívny odborný ohlas. V rámci Mesiaca slovenskej kultúry v Maďarsku uviedla SNG v spolupráci s GMB a Slovenským inštitútom v Budapešti výstavu *Kolomana Sokola* v priestoroch Maďarskej národnej galérie v Budapešti. Na Dňoch slovenskej kultúry v Bulharsku reprezentovala SNG výstava slovenskej grafiky *Metamorfózy média* v Národnej galérii v Sofii. Z menších zahraničných prezentácií treba uviesť výstavu *Jozefa Jankoviča: Poľudštená geometria* v priestoroch budovy Berlaymontu, sídla Európskej komisie v Bruseli a spomienkovú výstavu k 60. výročiu úmrtia *Cypriána Majerníka* v Slovenskom inštitúte v Prahe.

SNG vstúpila do roku 2005 s novou organizačnou štruktúrou, došlo k vytvoreniu troch samostatných zbierok, vznikli: 1. Zbierky starého umenia (vedúci kurátor: D. Buran), 2. Zbierky moderného a súčasného umenia (vedúca kurátorka A. Kusá), 3. Zbierky architektúry, úžitkového umenia a dizajnu (vedúca kurátorka D. Poláčková). Posilnila sa tak právomoc odborných – kurátorských zložiek a ich podiel na koncepčnom a organizačnom spoložhodovaní o umelecko-historických aktivitách a odbornom profile inštitúcie. Pokračovala revízia zbierkových fondov: zbierky architektúry, ktorá bola odborne posilnená novou kurátorkou (M. Mitášová). Štandardne sa rozvíjala aj činnosť ostatných odborných zložiek a útvarov SNG (Umelecké zbierky, Informačno-dokumentačné centrum, Centrum pre marketing a vzťahy s verejnosťou – po prijatí nového organizačného poriadku sa z neho stalo Komunikačné centrum), na základe výberového konania sa riaditeľkou KC stala G. Schultzová.

V oblasti akvizícií a budovania zbierkového fondu, SNG získala v roku 2005 niekoľko mimoriadne významných, medzinárodne prestížnych umeleckých súborov a diel: kolekciu diel barokového maliarstva, výrazne bolo posilnené zastúpenie súčasného umenia a jeho druhov (inštalácia, objekt, fotografia), pokračovalo doplňovanie bielych miest v zbierkach architektúry, úžitkového umenia a dizajnu. SNG získala vzácny dar – *celoživotné dielo Štefana Schwartza*, slovenského umelca dlhodobo pôsobiaceho vo Švajčiarsku, dar poskytla vdova po umelcovi (viac ako 700 položiek). Na záver roka sa SNG podarilo získať zberateľský unikát: kompletne portfólio desiatich sieťotlačí *Andyho Warhola: Campbellova polievka. I.-X. (1968)*, ktoré je dnes unikátom na umeleckom trhu. Finančné prostriedky na realizáciu nákupu na návrh MK SR schválila vláda SR zo svojej rezervy. SNG sa tak podarilo získať dielo svetového významu.

Významná pozornosť bola venovaná ďalšiemu postupu rekonštrukcie tzv. Dedečkovho stupňa – SNG vyhlásila Súťaž návrhov na predmet: Rekonštrukcia a modernizácia areálu SNG v Bratislave. Vyhodnotenie súťaže návrhov sa uskutočnilo v dňoch 11. – 12. 7. 2005. Porota zasadala v zložení: prof. G. Peichl, predseda poroty (Viedeň, Rakúsko), členovia poroty: P. Pelčák (Brno, Česká republika), A. Hrausky (Ľubľana, Slovinsko), P. Vitko (Bratislava), P.

Moravčík (Bratislava), K. Bajcurová (SNG), A. Zmeček (MK SR), M. Mašek (MK SR). Uchádzači si vyzdvihli 24 súťažných podkladov, do súťaže bolo prihlásených 9 uchádzačov. Po overení požadovaných dokladov boli zo súťaže vylúčené dva návrhy pre formálne nedostatky. Po posúdení návrhov porota po individuálnom vyhodnotení rozhodla, že úspešnými uchádzačmi sa stali ARCHITEKTI BKPŠ, spol. s r.o. (autori: M. Kusý, P. Paňák, spolupráca: M. Kusá, V. Kusá, J. Paňáková, M. Kusý ml., R. Kereškényi). V druhom polroku prebiehalo projektové rozpracovanie víťazného návrhu, bol pripravený návrh etapizácie a logistickej prípravy stavby.

9. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

SNG ako vrcholná štátna, zberateľská, vedecko-výskumná, metodická a kultúrno-výchovná inštitúcia v oblasti galerijnej činnosti má v súlade so svojím základným poslaním niekoľko typov výstupov a aj niekoľko skupín užívateľov.

- **V oblasti tvorby, spracovania a ochrany galerijného fondu** sú do správy SNG zverené zbierky umeleckých diel, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou dejín a kultúry slovenského národa. V tomto zmysle je hlavným užívateľom výstupov SNG štát, ktorý zriadil SNG práve z dôvodu potreby ochrany hnutelných i nehnuteľných súčastí kultúrneho dedičstva s cieľom ich trvalej odbornej ochrany a uchovania pre budúce generácie. Umelecké diela sa využívajú v slovenských i zahraničných galériách, zapožičiavajú sa na nimi poriadané výstavy a služby domácim i zahraničným bádateľom, vedeckým inštitúciám ako aj širokej verejnosti.

- **V oblasti sprístupňovania galerijného fondu (prezentačná činnosť SNG)** sa jedná o stále expozície, výstavy, sprievodné podujatia k aktuálnym výstavám. Sú určené všetkým návštevníkom SNG (odborná, tak i laická verejnosť vo všetkých vekových kategóriách a profesijných skupinách), ktoré ich využívajú za účelom poznania, vzdelávania, estetickéj výchovy, kultivácie osobnosti etc. Sú to predovšetkým odborníci s vysokoškolským vzdelaním z oblasti dejín umenia, rôznych disciplín výtvarného umenia, tvorivej praxe, pracovníci galérií, múzeí, študenti vysokých a stredných škôl umeleckého zamerania a široká verejnosť so záujmom o dejiny a súčasnosť výtvarného umenia.

- **V oblasti edičnej činnosti SNG** sú výstupy určené podľa ich charakteru a zamerania (odborné, vedecké, populárno-náučné etc.) užívateľom z okruhu odbornej verejnosti (historici, teoretici a kritici umenia, výtvarní umelci, pedagógovia a študenti stredných a vysokých škôl umeleckého zamerania) a samozrejme širšej verejnosti so záujmom o výtvarné umenie. Jednotlivé edičné výstupy (publikácie, katalógy, skladačky, plagáty) sú v rozmanitej žánrovej šírke pripravované k príslušným výstavným a expozičným projektom.

- **V oblasti odbornometodickej, informačnej, dokumentačnej a vzdelávacej činnosti** sú užívateľmi výstupov predovšetkým odborní pracovníci z oblasti dejín a teórie umenia, odborníci pracujúci v oblasti ochrany kultúrneho dedičstva, študenti dejín umenia a umeleckých škôl, ako aj pracovníci SNG, regionálnych galérií a múzeí (tematické výstupy z centrálnej databázy diel výtvarného umenia). Výstupy slúžia aj pre interné účely (zabezpečenie výpožičiek a pohybu jednotlivých diel, pri vykonávaní inventarizácie zbierok etc.).

- **V oblasti výstupov knižnice a archívu výtvarného umenia** sú určené predovšetkým čitateľom a bádateľom – historikom, galerijným a muzeálnym pracovníkom z radov odbornej

slovenskej i zahraničnej verejnosti, študentom odborov historického, umeleckého a výtvarného zamerania. Za cieľovú skupinu sa tiež považujú pracovníci z oblasti výtvarnej pedagogiky a lektori SNG. Výstupy slúžia na metodickú prípravu lektorov, pre prácu s pedagógmi ZŠ a SŠ etc.

• **V oblasti zhromažďovania a spracovávania štatistických ukazovateľov** o činnosti galérií sú užívateľmi týchto výstupov predovšetkým Štatistický úrad SR, Ministerstvo kultúry SR, orgány štátnej správy ako aj pracovníci z oblasti cestovného ruchu a médií.

Návštevnosť SNG a jej vysunutých pracovísk za rok 2005

Názov sídla	Počet návštevníkov (spolu)	Neplatiaci návštevníci
Slovenská národná galéria Bratislava	18 148 9 512*	6 377 9 512 *
SNG Kaštieľ Strážky	7 577	1 458
SNG, Galéria Ľudovíta Fullu Ružomberok	8 652	6 364
SNG, Zvolenský zámok, Zvolen	26 260	8 204
SNG, GIU Schaubmarov mlyn, Pezinok	1 870	816
SNG – spolu	72 019	32 731

Podujatia SNG mimo jej priestorov

Socha piešťanských parkov, Kúpeľný ostrov Piešťany	40 000
Český a slovenský pavilón, Benátky	915.000
z toho 370.000 návštevníkov v Giardini	

* tržby zo vstupného na výstave Slovenský mýtus (SNM, Vajanského nábřežie – 2. časť výstavy SNG) vykazuje Slovenské národné múzeum v Bratislave

Bratislava, 18. februára 2005

PhDr. Katarína Bajcurová, CSc.
generálna riaditeľka SNG

